

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP139/2018
din 19.07.2018

cu privire la eficiența energetică

Publicat : 17.08.2018 în MONITORUL OFICIAL Nr. 309-320 art. 476 Data intrării în vigoare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2015/08/MC-EnC.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi constă în crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea și îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea planurilor de acțiuni în domeniul eficienței energetice, prin dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și prin implementarea altor măsuri de eficiență energetică.

Articolul 2. Obiectul legii și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește măsuri de politică în domeniul eficienței energetice, menite să asigure atingerea obiectivelor prevăzute la art. 5, precum și dezvoltarea și consolidarea continuă a domeniului respectiv. Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice se aplică pe întreg lanțul energetic: resurse primare, producere, transport, distribuție, stocare, furnizare și consum de energie finală.

(2) Prezenta lege reglementează activitățile destinate să eficientizeze atât producerea, cât și utilizarea energiei, să sporească securitatea energetică a țării și să diminueze impactul negativ al sectoarelor energeticii asupra mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

acțiune individuală - acțiune care duce la îmbunătățiri în domeniul eficienței energetice, verificabile și măsurabile sau estimabile, și care este efectuată ca rezultat al unei măsuri de politică în domeniul eficienței energetice;

agregator - prestator de servicii care combină multiple sarcini de scurtă durată ale consumatorilor finali pentru a vinde sau a licita pe piețe organizate de energie;

audit energetic - procedură sistematică al cărei scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unui proces industrial, al unei instalații industriale sau comerciale ori al unui serviciu privat sau public, precum și identificarea și cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei și raportarea rezultatelor;

cerere justificată din punct de vedere economic - cerere care nu depășește necesarul de încălzire sau de răcire și care ar putea fi satisfăcută altfel în condiții de piață, prin procese de producere a energiei, altele decât cogenerarea;

consum de energie primară - consum intern brut de energie, cu excepția utilizărilor neenergetice;

consum de energie finală - toată energia furnizată industriei, transporturilor, sectorului rezidențial, sectorului serviciilor și agriculturii, cu excepția energiei furnizate sectorului de transformare a energiei și sectoarelor energeticii;

contract de finanțare din partea terților - contract ce implică un tert, în afara prestatorului de servicii energetice și a beneficiarului unei măsuri de eficiență energetică, care finanțează această măsură și care percepe de la beneficiar o taxă echivalentă cu o parte din valoarea economiei de energie obținute ca rezultat al măsurii de eficiență energetică convenite prin contractul respectiv;

contract de performanță energetică - contract între un beneficiar și un prestator de servicii energetice care propune una sau mai multe măsuri de eficiență energetică, verificate și monitorizate pe toată perioada contractului, prin care investițiile (activitatea, aprovizionarea sau serviciile) pentru măsura sau măsurile respective sînt achitate proporțional cu nivelul îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare;

echipament de măsurare inteligent - dispozitiv electronic care permite măsurarea consumului de energie, oferind mai multe informații decât un echipament de măsurare tradițional, și care poate transmite și primi informații utilizînd forme de comunicații electronice;

economie de energie - cantitate de energie economisită, determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei sau a mai multor măsuri de eficiență energetică în contextul normalizării condițiilor externe care afectează consumul de energie;

eficiență energetică - raportul dintre rezultatul ce constă în performanța atinsă, servicii, bunuri sau energie și o anumită cantitate de energie folosită pentru atingerea acestui rezultat;

fond imobiliar național - clădirile prevăzute la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor;

furnizor - persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care vinde energie consumatorilor finali pe piața cu amănuntul;

instrument financiar pentru realizarea economiilor de energie - orice instrument financiar, precum fonduri, subvenții, reduceri de taxe, împrumuturi, contracte de finanțare din partea terților, contracte de performanță energetică, contracte de externalizare, alte contracte de aceeași natură, care este disponibil pe piața serviciilor energetice pentru a acoperi parțial sau total costul inițial al unui proiect în domeniul eficienței energetice și este necesar pentru punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică;

îmbunătățire a eficienței energetice - creștere a eficienței energetice ca rezultat al schimbărilor tehnologice, comportamentale și/sau economice;

încălzire și răcire eficientă - opțiune de încălzire și răcire care, fiind comparată cu un scenariu de bază ce reflectă situația tipică, reduce măsurabil consumul de energie primară necesar pentru a furniza o unitate de energie în cadrul unui anumit sistem, într-un mod eficient din punct de vedere economic, și care se evaluează în baza analizei cost-beneficiu, în conformitate cu art. 25, cu luarea în considerare a energiei necesare pentru extragere, conversie, transport și distribuție;

încălzire și răcire individuală eficientă - opțiune individuală de încălzire și răcire care, comparativ cu sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, reduce măsurabil consumul de energie primară neregenerabilă necesar pentru a furniza o unitate de energie în cadrul unui anumit sistem sau care necesită același consum de energie primară neregenerabilă, dar la costuri mai mici, luîndu-se în considerare și energia necesară pentru extragere, conversie, transport și distribuție;

întreprinderi mici și mijlocii - întreprinderi în sensul celor definite în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;

manager energetic raional/local - specialist desemnat de autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea în vederea realizării sarcinilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi;

măsură de eficiență energetică - mijloc utilizat sau acțiune întreprinsă pentru îmbunătățirea eficienței energetice și obținerea economiilor de energie, inclusiv investițiile realizate în acest sens;

măsură de politică în domeniul eficienței energetice - instrument de reglementare, financiar, fiscal, voluntar sau de furnizare a informațiilor, aplicat, după caz, de Guvern, de autoritățile administrației publice centrale de specialitate, de alte autorități publice, instituții și organizații, inclusiv internaționale, pentru a încuraja, prin crearea de cadru juridic necesar, prin impunerea de obligații sau prin acordarea de stimulente, participanții de pe piața serviciilor energetice să furnizeze și să achiziționeze servicii energetice, precum și să întreprindă alte măsuri de eficiență energetică;

organ public - autoritate contractantă astfel cum este definită în Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice;

parte obligată - operator al sistemului de distribuție care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și importator de produse petroliere care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, față de care se aplică schema de obligații în domeniul eficienței energetice în conformitate cu art. 8;

parte participantă - întreprindere sau organ public care s-a angajat să atingă anumite obiective în cadrul unui acord voluntar ori căruia i se aplică o măsură de politică în domeniul eficienței energetice;

prestator de servicii energetice - persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care prestează servicii energetice sau implementează măsuri de eficiență energetică la instalațiile sau clădirile consumatorului final;

raport al suprafețelor - raport dintre suprafața totală a clădirii și suprafața terenului pe care este amplasată clădirea într-un anumit teritoriu;

rată de renovare - raport dintre suprafața clădirilor din domeniul public al statului în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, care urmează a fi supusă reabilitării termice pe parcursul unui an calendaristic, în condițiile prezentei legi, și suprafața totală a acestor clădiri;

reabilitare substanțială - reabilitare ale cărei costuri depășesc 50% din costurile de investiții pentru o nouă unitate comparabilă;

rețea inteligentă - rețea electrică care poate integra eficient utilizarea rețelelor de comunicații și a tehnologiilor informaționale pentru asigurarea bidirecțională a fluxurilor de putere și de informații privind producerea și consumul energiei electrice și care permite în mod automat de a îmbunătăți eficiența, beneficiile economice, precum și fiabilitatea producerii și a livrării energiei electrice;

sărăcie energetică - situație caracterizată prin lipsa accesului consumatorului final la sursele moderne de energie și tehnologii și/sau prin puterea de cumpărare redusă a consumatorilor în raport cu resursele energetice, în special combustibili pentru prepararea hranei, energie electrică și/sau energie termică, și/sau prin lipsa confortului termic în locuință sau clădire;

serviciu energetic - beneficiu fizic, serviciu public sau bun obținut dintr-o combinație de energie cu o tehnologie sau cu o acțiune eficientă din punct de vedere energetic, care poate include activitățile de exploatare, de întreținere și de control necesare pentru prestarea serviciului respectiv, furnizat în baza unui contract, și care duce la o îmbunătățire a eficienței energetice sau la economii de energie primară în condiții verificabile și măsurabile sau estimabile;

sistem de management energetic - set de elemente legate între ele sau care interacționează și aparțin unui plan ce stabilește obiectivul de eficiență energetică și strategia de atingere a acestui obiectiv;

sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire - sistem de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire care utilizează cel puțin 50% energie din surse regenerabile, 50% căldură reziduală, 75% energie termică produsă prin cogenerare sau 50% dintr-o

combinație de energie și căldură de tipul celor menționate;

suprafață totală utilă – suprafață a unei clădiri sau a unei părți de clădire unde se utilizează energie pentru a regla climatul interior;

trigenerare – producere combinată a energiei termice, a energiei electrice și încă a unui tip de energie.

Articolul 4. Principiile de bază ale domeniului eficienței energetice

Principiile de bază ale domeniului eficienței energetice sînt:

- a) promovarea eficienței energetice, în special prin susținerea programelor de îmbunătățire a eficienței energetice care prevăd implementarea tehnologiilor performante de producere a energiei, cum ar fi cogenerarea și trigenerarea, de distribuție, transport și utilizare a energiei și a combustibilului, prin adoptarea standardelor internaționale în domeniul eficienței energetice pentru instalații, clădiri, aparate și echipamente și prin monitorizarea aplicării acestor standarde;
- b) promovarea inițiativei private și încurajarea apariției prestatorilor noi de servicii energetice;
- c) susținerea cooperării dintre participanții la piața serviciilor energetice în vederea atingerii obiectivelor politicii de stat în domeniul eficienței energetice;
- d) asigurarea transparenței în activitatea autorităților și instituțiilor publice abilitate cu atribuții în domeniul eficienței energetice în conformitate cu prevederile din capitolul III;
- e) instruirea factorilor de decizie în legătură cu îndeplinirea măsurilor de eficiență energetică;
- f) crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea capacităților tehnice în legătură cu prestarea serviciilor energetice, inclusiv în legătură cu auditul energetic și managementul energetic, prin organizarea de cursuri de formare profesională și prin punerea în aplicare a schemelor de calificare și înregistrare;
- g) informarea publicului cu privire la politica de stat în domeniul eficienței energetice;
- h) sensibilizarea și antrenarea societății civile în procesele de adoptare a deciziilor și de implementare a măsurilor de eficiență energetică;
- i) cooperarea cu alte țări, inclusiv în cadrul organizațiilor internaționale, în scopul promovării tehnologiilor performante, implementării realizărilor științei și a experienței înaintate în domeniul utilizării eficiente a energiei.

Capitolul II

OBIECTIVE NAȚIONALE ȘI MĂSURI DE POLITICĂ ÎN DOMENIUL EFICIENȚEI ENERGETICE

Articolul 5. Politica de stat în domeniul eficienței energetice și obiectivele acesteia

(1) Creșterea eficienței energetice este un obiectiv strategic al politicii energetice a statului datorită contribuției majore pe care o are la îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, la dezvoltarea durabilă, la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

(2) Obiectivele naționale de eficiență energetică sînt exprimate în valori absolute, reprezintă un plafon al consumului de energie primară și finală pentru întreaga economie națională și se stabilesc pentru un anumit orizont de timp.

(3) Politica de stat în domeniul eficienței energetice este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește atingerea următoarelor obiective:

- a) eliminarea barierelor în calea promovării eficienței energetice;
- b) introducerea și promovarea tehnologiilor cu eficiență energetică ridicată, a sistemelor moderne de măsurare și control;
- c) aplicarea principiilor moderne de management energetic;
- d) promovarea utilizării, la consumatorii finali, a utilajelor și echipamentelor eficiente din punct de vedere energetic, precum și a surselor regenerabile de energie;
- e) promovarea mecanismelor de eficiență energetică și a instrumentelor financiare pentru realizarea economiilor de energie, acordarea de stimulente financiare și fiscale în condițiile legislației;

- f) mobilizarea investițiilor în renovarea clădirilor;
- g) cooperarea dintre consumatorii finali, producători, furnizori, operatorii sistemului de distribuție, autoritățile și instituțiile publice;
- h) dezvoltarea pieței serviciilor energetice;
- i) educarea și conștientizarea consumatorilor finali asupra importanței și beneficiilor aplicării măsurilor de eficiență energetică;
- j) promovarea cercetării fundamentale și aplicative în domeniul utilizării eficiente a energiei.

(4) Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice, inclusiv schema de obligații în domeniul eficienței energetice, sînt prevăzute în Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice.

Articolul 6. Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice și îl înaintează spre aprobare Guvernului.

(2) Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice stabilește și descrie obiectivele politicii de stat în domeniul eficienței energetice, schema de obligații în domeniul eficienței energetice, măsurile de politică în domeniul eficienței energetice, economiile de energie obținute și cele preconizate a fi obținute, inclusiv la nivelul transportului, distribuției, al furnizării energiei sau la nivelul consumului de energie finală, în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite la art. 5. De asemenea, acesta prevede strategia și modalitățile de informare a potențialilor participanți de pe piața serviciilor energetice în vederea promovării și facilitării utilizării eficiente a energiei și include alte informații stabilite în anexa nr. 7.

(3) Schema de obligații în domeniul eficienței energetice prevăzută la art. 8 se descrie cu respectarea cerințelor stabilite în pct. 4 din anexa nr. 2, indicîndu-se cantitatea totală cumulată a economiilor de energie realizate și modalitatea în care economiile de energie vor fi atinse.

(4) După aprobarea de către Guvern, Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și pe cea a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și se prezintă, la fiecare 3 ani, Secretariatului Comunității Energetice de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(5) Anual, pînă la 30 iunie, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, un raport privind progresul înregistrat în anul precedent în legătură cu îndeplinirea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, care include informația stabilită în partea 1 din anexa nr. 7. Acest raport se prezintă pentru informare Guvernului și se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, fiind expediat ulterior pentru informare Secretariatului Comunității Energetice.

(6) În vederea comparării economiilor de energie și a conversiei într-o unitate comparabilă se aplică factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 1, cu excepția cazului în care se justifică folosirea altor factori de conversie.

Articolul 7. Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung

(1) Pentru mobilizarea investițiilor în renovarea fondului imobiliar național, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, strategia sectorială pe termen lung, aprobată prin hotărîre de Guvern.

(2) Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung se revizuieste o dată la 3 ani și cuprinde următoarele informații și componente:

- a) o imagine de ansamblu a fondului imobiliar național, bazată, după caz, pe eșantioane statistice;
- b) soluții identificate pentru renovarea fondului imobiliar național, care să fie eficiente din punct de vedere economic și relevante pentru zona climatică și tipurile de clădiri respective;
- c) politici și măsuri de stimulare a lucrărilor de renovare majoră și eficientă din punct de vedere economic, inclusiv a lucrărilor de renovare majoră pe etape;

d) prognoze pe termen lung pentru facilitarea luării deciziilor cu privire la efectuarea investițiilor de către persoanele interesate, de către companiile de construcții și de către instituțiile financiare;
e) o estimare, bazată pe date concrete, a economiilor de energie preconizate.

(3) După aprobarea de către Guvern, Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și pe cea a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și se prezintă pentru informare Secretariatului Comunității Energetice de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

Articolul 8. Schema de obligații în domeniul eficienței energetice

(1) Operatorii sistemelor de distribuție care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și importatorii de produse petroliere care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere se desemnează prin prezenta lege ca părți obligate.

(2) Părțile obligate contribuie financiar la realizarea anuală de noi economii de energie în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pe perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2016. Cantitatea totală cumulată a economiilor de energie ce vor fi realizate pe durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice (în continuare - schemă de obligații) se determină de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(3) Volumul vânzărilor de resurse energetice utilizate în transport se exclude din calculul obiectivului privind obținerea economiilor de energie stabilit conform alin. (2).

(4) La realizarea cantității totale cumulate a economiilor de energie conform alin. (2) se ia în calcul:

a) cantitatea economiilor de energie realizate în sectoarele de producere, de transport și de distribuție a energiei, inclusiv în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, obținute ca urmare a:

- dezvoltării infrastructurii eficiente de alimentare cu energie termică și de răcire și/sau a dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență și a încălzirii și răcirii cu căldură reziduală și surse regenerabile de energie, în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;

- reabilitării substanțiale a unei centrale termice existente, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, și ca urmare a conversiei acesteia într-o instalație de cogenerare de înaltă eficiență;

- implementării măsurilor stabilite la art. 24 alin. (3) și alin. (5) lit. b), art. 26, 27 și art. 30 alin. (13);

b) cantitatea economiilor de energie rezultate din acțiunile individuale noi, puse în aplicare începând cu 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact pînă în 2020 și care pot fi măsurate și verificate.

(5) Aplicarea prevederilor alin. (3) și (4) nu trebuie să ducă la o reducere cumulată mai mare de 25% din cantitatea totală cumulată a economiilor de energie conform alin. (2). Despre aplicarea prevederilor în cauză este notificat Secretariatul Comunității Energetice, cu titlu de informare, acest fapt fiind reflectat și în raportul întocmit în conformitate cu alin. (16).

(6) Pentru realizarea economiilor de energie atribuite în cadrul schemei de obligații, părțile obligate transferă pe conturi trezoreriale deschise în bugetul de stat contribuții anuale echivalente cu totalul cheltuielilor necesare pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică în contextul îndeplinirii obligațiilor aferente. Contribuțiile anuale sînt stabilite și aprobate prin hotărîre de Guvern și se transferă trimestrial, în tranșe egale, pînă în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima tranșă se transferă pînă la data de 15 mai a fiecărui an.

(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să elaboreze, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în care să indice, pentru următorii 3 ani, lista părților obligate, cantitatea totală a economiilor de

energie ce trebuie realizate, ținând seama de următoarele: obiectivul stabilit la alin. (2); cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată; măsurile de eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie și cheltuielile necesare pentru realizarea acestor măsuri; mărirea contribuțiilor necesare de a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu alin. (6). Programul respectiv se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului pînă la 31 martie.

(8) La efectuarea calculelor în conformitate cu alin. (2)-(5), economiile de energie ce trebuie realizate se exprimă în termeni de consum de energie primară sau finală, aplicînd factorii de conversie indicați în anexa

nr. 1 și principiile stabilite în anexa nr. 2. La determinarea măsurilor de eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie va fi acordată prioritate măsurilor de eficiență energetică cu impact social, măsurilor îndreptate spre reducerea sărăciei energetice sau îmbunătățirea condițiilor de trai ale consumatorilor vulnerabili.

(9) Mărirea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată conform alin. (6) se stabilește în conformitate cu metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, aprobată de Guvern, pe bază de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, reieșind din cheltuielile totale necesare pentru realizare, în perioada respectivă, a măsurilor de eficiență energetică și din ponderea economiilor de energie cu care trebuie să contribuie fiecare parte obligată. Contribuțiile respective se includ în calculul tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale și în prețul de comercializare a produselor petroliere.

(10) Mijloacele financiare colectate în cadrul schemei de obligații, aprobate de Guvern în conformitate cu alin. (6) și (7), se includ în legea bugetului de stat pentru anul respectiv.

(11) Mijloacele financiare transferate în cadrul schemei de obligații sînt administrate prin sistemul trezorerial de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Soldurile de mijloace financiare formate la sfîrșitul anului bugetar din contul schemei de obligații sînt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor.

(12) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice organizează proceduri de achiziții publice pentru selectarea părților terțe care să implementeze măsurile de eficiență energetică și încheie contracte în acest sens, ținînd cont de măsurile de eficiență energetică aprobate de Guvern în conformitate cu alin. (7).

(13) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice are dreptul să aplice contractele de performanță energetică pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie la beneficiarii Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice. După organizarea de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice a procedurilor de achiziții publice pentru selectarea prestatorului de servicii energetice, contractele de performanță energetică vor fi încheiate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, beneficiarii programului respectiv și prestatorul de servicii energetice.

(14) Măsurarea și verificarea economiilor de energie rezultate ca urmare a măsurilor de eficiență energetică realizate de părțile contractate, precum și a măsurilor de eficiență energetică realizate în cadrul contractelor de performanță energetică încheiate de beneficiarii Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice în conformitate cu alin. (13), sînt efectuate anual de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Validarea economiilor de energie este asigurată anual de către o parte terță prin implicarea auditorilor energetici sau a companiilor specializate.

(15) În baza propunerii organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, Guvernul decide cu privire la aplicarea schemei de obligații, a altor măsuri de politică în

domeniul eficienței energetice sau aplicarea combinată a acestora în vederea realizării economiilor de energie în conformitate cu prezentul articol, cu condiția notificării prealabile a Secretariatului Comunității Energetice.

(16) Anual, pînă la 31 mai, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice întocmește și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei un raport cu privire la aplicarea schemei de obligații pentru anul calendaristic precedent.

(17) Raportul menționat la alin. (16) trebuie să conțină lista părților obligate și trebuie să reflecte informații cu privire la cantitatea totală a economiilor de energie realizate pe parcursul anului precedent, cantitatea economiilor de energie la a căror realizare a contribuit fiecare parte obligată, măsurile de eficiență energetică întreprinse pe parcursul anului precedent, mărimea contribuțiilor aprobată de Guvern și mărimea contribuțiilor transferate de părțile obligate pe parcursul anului precedent, măsurile de eficiență energetică și totalul cheltuielilor efectuate pentru realizarea economiilor de energie în anul precedent, beneficiarii proiectelor în domeniul eficienței energetice, soldurile în conturi, lucrările aflate la etapa de implementare, numărul contractelor încheiate pe parcursul anului precedent ca urmare a desfășurării procedurilor de achiziții publice, economiile de energie verificate și validate, precum și alte informații relevante.

(18) Raportul se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și pe cea a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

Capitolul III **COMPETENȚE ADMINISTRATIVE**

Articolul 9. Atribuțiile Guvernului

(1) În domeniul eficienței energetice, Guvernul exercită următoarele atribuții:

- a) stabilește direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul eficienței energetice;
- b) aprobă Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice;
- c) decide, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu privire la aplicarea schemei de obligații, a altor măsuri de politică în domeniul eficienței energetice sau aplicarea combinată a acestora;
- d) aprobă mecanisme de promovare a eficienței energetice, precum și instrumente financiare pentru realizarea economiilor de energie;
- e) aprobă lista părților obligate, cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată, măsurile de eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie, precum și mărimea contribuțiilor necesare de a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu art. 8;
- f) aprobă Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;
- g) aprobă Regulamentul cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari;
- h) aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(2) Pentru a asigura premisele necesare dezvoltării capacităților tehnice în legătură cu prestarea serviciilor energetice, inclusiv în legătură cu auditul energetic, managementul energetic, Guvernul decide cu privire la punerea în aplicare a sistemelor de calificare și înregistrare corespunzătoare.

(3) Guvernul exercită și alte atribuții stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, precum și în Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Articolul 10. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este Ministerul Economiei și Infrastructurii.

(2) În conformitate cu prezenta lege, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei are următoarele atribuții:

- a) elaborează și promovează politica și strategiile statului în domeniul eficienței energetice și monitorizează implementarea acestora cu suportul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;
- b) elaborează și promovează planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice și monitorizează implementarea acestora prin intermediul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;
- c) elaborează și promovează proiecte de acte normative și proiecte ale documentelor de politici în domeniul eficienței energetice, de asemenea elaborează documente normativ-tehnice, inclusiv standarde în domeniul eficienței energetice, monitorizând aplicarea acestora;
- d) elaborează și prezintă spre aprobare Guvernului cerințe minime de performanță energetică pentru utilajele și echipamentele produse sau importate în Republica Moldova;
- e) elaborează, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, programe naționale de finanțare a eficienței energetice, cu identificarea surselor de acoperire a acestora;
- f) monitorizează modul de îndeplinire de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice a atribuțiilor în domeniul eficienței energetice ce îi revin, inclusiv a atribuțiilor stabilite la art. 8 și 14, precum și corectitudinea acordării finanțărilor;
- g) promovează relațiile internaționale în domeniul eficienței energetice și cooperează cu organizațiile internaționale din domeniu.

(3) În vederea promovării și facilitării utilizării eficiente a energiei de către consumatorii mici de energie, inclusiv de către consumatorii casnici, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează și înaintează Guvernului, spre aprobare, măsuri în acest sens, precum și asigură implementarea măsurilor prin intermediul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Aceste măsuri pot include, după caz:

- a) instrumente și politici de promovare a schimbării comportamentale, precum:
 - stimulentele financiare;
 - accesul la programe de finanțare, împrumuturi nerambursabile sau subvenții;
 - furnizarea de informații și măsurile de asigurare a accesului la informații;
 - proiectele-pilot în domeniul eficienței energetice;
 - studiile, analizele și cercetările în domeniul eficienței energetice;
 - activitățile la locul de muncă;
- b) căi și metode de implicare a consumatorilor finali și a organizațiilor care reprezintă interesele consumatorilor finali la posibila instalare a echipamentelor de măsurare inteligente prin informarea acestora cu privire la:
 - schimbările eficiente din punct de vedere energetic și ușor de realizat, care pot surveni în legătură cu utilizarea energiei;
 - măsurile de eficiență energetică.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice centrale în domeniul energiei exercită atribuțiile stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, precum și în Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

(5) În conformitate cu art. 27 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, unele atribuții ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pot fi delegate autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

Articolul 11. Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței

energetice

(1) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice are misiunea de a implementa politica de stat în domeniul eficienței energetice, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor în domeniul eficienței energetice.

(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii, cu statut de persoană juridică distinctă, care dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea stemei de stat, de o denumire în limba de stat și de formulare oficiale.

(3) Bugetul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se formează din surse alocate din bugetul de stat pentru implementarea politicilor în domeniile sale de competență, din exercitarea unor atribuții suplimentare delegate acesteia de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, din donații, din granturi, din veniturile financiare obținute ca urmare a administrării mijloacelor financiare atrase din surse externe, conform acordurilor, precum și din alte surse neinterzise de lege, prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(4) Bugetul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se aprobă în corespundere cu regulile stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(5) Resursele financiare atrase din surse externe sînt administrate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în conformitate cu art. 44 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(6) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice are dreptul de a dezvolta instrumente de finanțare prin combinarea resurselor financiare menționate la alin. (5) cu mijloacele financiare colectate în cadrul schemei de obligații.

(7) Anual, pînă la 31 mai, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice elaborează și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei un raport privind activitatea desfășurată în anul precedent. Raportul respectiv se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(8) În cadrul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se instituie un consiliu, ca organ colegial investit cu funcția de examinare, evaluare și selectare a propunerilor de proiecte în domeniul eficienței energetice. Componența, durata mandatului membrilor consiliului și funcțiile acestora se stabilesc în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(9) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este în drept să atragă experți în domeniul eficienței energetice pentru realizarea atribuțiilor ce îi revin în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 12. Atribuțiile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice

(1) În conformitate cu prezenta lege, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice exercită următoarele atribuții:

- a) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea și monitorizarea implementării politicii de stat în domeniul eficienței energetice;
- b) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea proiectelor de acte normative și la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normativ-tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul eficienței energetice;
- c) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea și monitorizarea implementării cerințelor minime de performanță energetică pentru utilajele și echipamentele produse sau importate în Republica Moldova;

- d) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea și monitorizarea aplicării planurilor naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, inclusiv prin colectarea în acest sens de informații necesare de la autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de la participanții la piețele energetice;
- e) dezvoltă instrumente de finanțare și alte mecanisme de asistență posibile în domeniul eficienței energetice în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și regulamentele sale interne;
- f) finanțează și/sau cofinanțează proiecte în domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile și monitorizează progresul implementării acestora până la finalizare;
- g) consultă părțile interesate în legătură cu finanțarea și/sau cofinanțarea măsurilor de eficiență energetică de către organizații internaționale, instituții și organisme financiare, precum și de alte persoane fizice și juridice;
- h) organizează proceduri de achiziții publice în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (12) și art. 14 alin. (12);
- i) acordă asistență autorităților administrației publice locale la elaborarea planurilor locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice;
- j) evaluează proiecte și/sau programe în domeniul eficienței energetice, finanțate total sau parțial din bugetul de stat, sub aspectul alinierii acestora la planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice;
- k) îndeplinește rolul de coordonator național al programelor de eficiență energetică, finanțate de instituții sau de organizații internaționale în baza unor acorduri guvernamentale;
- l) evaluează potențialul de sporire a eficienței energetice în ansamblu pe economie;
- m) efectuează evaluarea calitativă cu privire la evoluțiile actuale și viitoare ale pieței serviciilor energetice;
- n) instituie și ține Registrul electronic al auditorilor energetici și Registrul electronic al auditului energetic în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;
- o) identifică și stabilește lista întreprinderilor mari care urmează să îndeplinească obligația stabilită la art. 19 alin. (1) și le notifică despre acest fapt;
- p) creează și gestionează, inclusiv în scop de monitorizare, un sistem informațional în domeniul eficienței energetice;
- q) creează sistemul de verificare și validare a economiilor de energie realizate, în baza standardelor naționale și internaționale în domeniu, și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informațiile aferente;
- r) implementează mecanismul de asigurare și verificare a calității auditurilor energetice efectuate, care prevede în acest scop o selecție anuală aleatorie a cel puțin unei cote semnificative, din punct de vedere statistic, din toate auditurile energetice efectuate, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;
- s) aprobă programele de formare profesională în domeniul eficienței energetice, inclusiv pentru cursurile de instruire a auditorilor energetici, elaborate de instituțiile de învățământ acreditate, și organizează, în caz de necesitate, cursuri de instruire, de calificare a auditorilor energetici, inclusiv în contextul programelor de colaborare cu organizațiile și/sau instituțiile internaționale;
- t) acordă asistență consultativă și informațională prestatorilor de servicii energetice, consumatorilor finali, potențialilor investitori, precum și altor persoane fizice și juridice care își desfășoară activitatea în domeniul eficienței energetice;
- u) promovează și diseminează informația cu privire la eficiența energetică, inclusiv prin intermediul programelor de informare;
- v) organizează seminare, conferințe, concursuri naționale și expoziții pentru promovarea eficienței energetice;
- w) cooperează cu instituțiile și cu organizațiile internaționale în vederea promovării eficienței

energetice, în limitele competenței stabilite de Guvern.

(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice îndeplinește și alte atribuții stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, în Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic și în regulamentul acesteia.

(3) În vederea exercitării atribuțiilor sale, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice colaborează, în special prin furnizarea reciprocă și continuă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu organismul național unic de acreditare, cu organismele de evaluare a conformității, cu alte autorități ale administrației publice centrale de specialitate, cu alte autorități publice și cu autoritățile administrației publice locale.

(4) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice colaborează cu autoritățile administrației publice locale în domeniile sale de competență prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, cei locali, desemnați de către acestea, precum și contribuie la organizarea instruirii lor profesionale continue.

(5) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrative, instituțiile publice, autoritățile administrației publice locale, precum și întreprinderile energetice sînt obligate să furnizeze autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice informații necesare pentru elaborarea și monitorizarea programelor de finanțare și a planurilor naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, pentru crearea, ținerea și actualizarea bazelor de date în domeniile sale de competență, precum și alte informații solicitate de aceasta în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor stabilite în prezentul articol.

Articolul 13. Atribuțiile autorităților administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale contribuie la atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice și promovează eficiența energetică pe plan local, exercitînd următoarele atribuții:

- a) elaborează și aprobă planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, care vizează autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, ca documente separate sau ca parte integrantă a planurilor de dezvoltare generale, asigură executarea și monitorizează implementarea acestora;
- b) inițiază și finanțează proiecte în domeniul eficienței energetice și contribuie la cofinanțarea acestora, în limita bugetelor locale;
- c) organizează proceduri de achiziții publice privind serviciile energetice și încheie contracte în acest sens;
- d) contribuie, la nivel local, la implementarea politicii de stat în domeniul eficienței energetice;
- e) participă, la nivel local, la diseminarea informației privind eficiența energetică, inclusiv mecanismele și instrumentele de finanțare în domeniul eficienței energetice, cadrul normativ adoptat în scopul îndeplinirii obiectivelor naționale;
- f) contribuie, la nivel local, la organizarea de seminare, conferințe și expoziții pentru promovarea eficienței energetice.

(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local de acțiuni în domeniul eficienței energetice se elaborează, în calitate de document de planificare la nivel local, pentru un termen de 3 ani și corespunde cu Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru perioada respectivă.

(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au obligația să asigure elaborarea, coordonarea și aprobarea planurilor locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice cel tîrziu pînă la data de 30 septembrie a anului precedent celui de demarare a implementării acestora. Pînă la

aprobare, planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice se consultă cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(4) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi pot elabora planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice cu aprobarea acestora de către propriile consilii, de asemenea pot selecta și desemna manageri energetici locali.

(5) Planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice pot fi parte a planurilor generale de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale, a celor de dezvoltare durabilă, cu condiția respectării elementelor de conținut solicitate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, precum și a perioadei de planificare.

(6) În vederea exercitării atribuțiilor sale, autoritățile administrației publice locale colaborează, în special prin furnizarea reciprocă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, cu alte autorități ale administrației publice centrale de specialitate și cu alte autorități publice.

(7) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea desemnează managerii energetici raionali și, implicit, încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu aceștia, monitorizează activitatea managerilor raionali și le stabilesc atribuțiile, precum și solicită, la necesitate, asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice la stabilirea acestora.

(8) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi pot desemna manageri energetici locali în vederea promovării eficienței energetice la nivel de comunitate și a realizării altor atribuții în corespundere cu măsurile de politică în domeniul eficienței energetice.

(9) Managerii energetici raionali/locali pot face parte din statele de personal ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea ori pot fi angajați prin contracte de prestări servicii, având obligația de a participa la planificarea și monitorizarea îndeplinirii măsurilor de eficiență energetică la nivel local, inclusiv a celor prevăzute în planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, la coordonarea, avizarea și monitorizarea proiectelor de eficiență energetică finanțate și/sau cofinanțate de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, de instituțiile de finanțare naționale, precum și de partenerii de dezvoltare.

(10) Autoritățile administrației publice locale publică pe paginile lor web oficiale informații despre măsurile întreprinse în domeniul eficienței energetice, cu periodicitatea de cel puțin un an.

(11) Autoritățile administrației publice locale exercită și alte atribuții stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, precum și în Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Capitolul IV

EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN UTILIZAREA ENERGIEI

Articolul 14. Renovarea clădirilor

(1) Implementarea cerințelor minime de performanță energetică a fondului imobiliar național se realizează în conformitate cu Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. Renovarea fondului imobiliar național se efectuează în termenele și condițiile stabilite în Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung.

(2) În vederea promovării rolului de exemplu al clădirilor publice, prezenta lege stabilește ca obiectiv renovarea anuală a unei anumite suprafețe a clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, astfel ca să fie îndeplinite cel puțin cerințele minime de performanță energetică prevăzute la art. 9 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.

(3) Cerințele stabilite la alin. (2) nu se aplică următoarelor categorii de clădiri:

- a) clădirile care fac parte din patrimoniul național cultural și pentru care respectarea anumitor cerințe minime de performanță energetică ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau aspectul acestora;
- b) clădirile destinate apărării naționale, cu excepția caselor de locuit unifamiliale sau a clădirilor de birouri ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul apărării ori ale autorităților administrative și ale instituțiilor din subordinea acestuia;
- c) clădirile utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate care intră sub incidența alin. (2) sînt stabilite conform anexei nr. 3.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să elaboreze, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate, în care să includă, pentru următorii 3 ani, lista clădirilor care urmează să fie renovate, măsurile de eficiență energetică ce urmează să fie întreprinse pentru renovarea clădirilor respective și cheltuielile estimative necesare pentru realizarea acestor măsuri, inclusiv cele conexe indispensabile de consolidare a clădirii, rata anuală de renovare, precum și mărimea contribuțiilor necesare pentru efectuarea renovării.

(6) Lista clădirilor care urmează să fie renovate va cuprinde informații cu privire la suprafața totală în metri pătrați a fiecărei clădiri și cu privire la performanța energetică a acesteia sau alte date energetice relevante. La întocmirea listei va fi acordată prioritate clădirilor cu performanța energetică cea mai scăzută, în limita posibilităților economice, ținînd cont de raportul cost-beneficiu și de posibilitatea implementării în acest sens a contractelor de performanță energetică.

(7) Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate se aprobă de Guvern pentru o perioadă de 3 ani. Anual, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să examineze necesitatea modificării programului respectiv și să raporteze Guvernului despre acest fapt pînă la 1 mai.

(8) Resursele financiare necesare pentru renovarea clădirilor se planifică și se includ în legea bugetului de stat pentru anul următor de către instituțiile și autoritățile incluse în Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate.

(9) Rata anuală de renovare constituie 1% din suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, cu o suprafață totală utilă de peste 250 m², în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate și care nu îndeplinesc, la data de 1 ianuarie a fiecărui an, cerințele minime de performanță energetică.

(10) În cazul în care suprafața clădirilor renovate pe parcursul unui an depășește 1% din suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, excedentul va fi luat în calcul la determinarea ratei anuale de renovare pentru oricare dintre cei 3 ani care preced sau urmează după anul respectiv. La determinarea ratei anuale de renovare pot fi luate în considerare clădirile noi din domeniul public al statului în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, care înlocuiesc clădirile demolate în oricare dintre ultimii 2 ani precedenți sau clădirile care au fost vîndute, demolate ori scoase din uz în oricare dintre ultimii 2 ani precedenți, ca urmare a utilizării mai intensive a altor clădiri.

(11) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate ale căror clădiri sînt incluse în lista clădirilor care urmează să fie renovate vor planifica în bugetul său cheltuielile necesare pentru a efectua lucrările de renovare în conformitate cu procedurile bugetare stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(12) Ținînd cont de măsurile de eficiență energetică aprobate de Guvern în conformitate cu alin. (5) și (7), autoritățile administrației publice centrale de specialitate sînt obligate să organizeze

proceduri de achiziții publice pentru a selecta părțile terțe care să execute măsurile respective și să încheie contracte de achiziții în acest sens.

(13) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, în vederea implementării prevederilor de la alin. (12), pot aplica contractele de performanță energetică pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie cu suportul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Contractele de performanță energetică se încheie de către beneficiarii Programului cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate și prestatorul de servicii energetice după organizarea procedurilor de achiziții publice.

(14) Măsurarea și verificarea economiilor de energie rezultate ca urmare a măsurilor de eficiență energetică realizate de părțile contractate, precum și a măsurilor de eficiență energetică realizate în cadrul contractelor de performanță energetică încheiate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate în conformitate cu alin. (13), sînt efectuate anual de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, iar validarea economiilor de energie este asigurată anual prin implicarea auditorilor energetici, a companiilor specializate sau a organului supravegherii energetice de stat.

(15) Anual, pînă la 31 mai, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice întocmește și prezintă organului central al administrației publice în domeniul energiei un raport care să reflecte informații cu privire la mijloacele financiare utilizate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate în anul precedent, măsurile de eficiență energetică ce au fost identificate ca fiind necesare pentru renovarea clădirilor, contractele încheiate pe parcursul anului precedent ca urmare a desfășurării procedurilor de achiziții publice, organizate în conformitate cu alin. (12), rata anuală de renovare a clădirilor, măsurile de eficiență energetică și totalul cheltuielilor efectuate, precum și economiile de energie realizate pe parcursul anului precedent. Raportul respectiv și Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și pe cea a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(16) Parlamentul, instituția Președintelui Republicii Moldova, alte autorități publice care nu intră sub incidența alin. (2), precum și autoritățile administrației publice locale sînt în drept să întreprindă măsuri de renovare a clădirilor din domeniul public al statului în care acestea își desfășoară activitatea pentru a îndeplini cel puțin cerințele minime de performanță energetică, stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor. În acest sens, autoritățile respective pot întreprinde următoarele măsuri:

- a) să adopte planuri proprii de acțiuni în domeniul eficienței energetice, separat sau ca parte integrantă a unui plan de acțiuni privind protecția mediului, care să conțină obiective și acțiuni specifice ce țin de obținerea economiilor de energie și de promovarea eficienței energetice, în contextul continuării rolului de exemplu al clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate în conformitate cu prezentul articol;
- b) să instituie și să implementeze un sistem de management energetic, inclusiv să efectueze auditul energetic în contextul aplicării planurilor de acțiuni;
- c) să contracteze prestatorii de servicii energetice, inclusiv să încheie contracte de performanță energetică, pentru finanțarea lucrărilor de renovare a clădirilor și implementarea planurilor de menținere sau de îmbunătățire a eficienței energetice pe termen lung.

Articolul 15. Achiziții publice durabile

(1) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, alte autorități sau instituții publice care au calitatea de autoritate contractantă în sensul Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice sînt obligate să achiziționeze doar bunuri, servicii sau lucrări cu performanță înaltă de eficiență energetică în măsura în care să fie respectate cerințele privind eficacitatea costurilor, fezabilitatea economică, viabilitatea sporită, conformitatea tehnică, precum și să fie asigurat un nivel suficient de

concurență în conformitate cu cerințele stabilite în anexa nr. 4.

(2) Prezentul articol se aplică și de către persoanele juridice de drept privat în cazul atribuirii contractelor de achiziții publice de bunuri, servicii sau lucrări finanțate și/sau subvenționate cu peste 50% de către autoritățile și instituțiile specificate la alin. (1).

(3) Obligația stabilită la alin. (1) se aplică în cazul contractelor de achiziții publice de bunuri, servicii sau lucrări efectuate în conformitate cu Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică și în conformitate cu Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul apărării, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia sînt obligate să aplice prevederile alin. (1) numai în măsura în care aplicarea acestora nu contravine naturii și obiectivului principal al activităților lor.

(5) Autoritățile administrației publice locale sînt în drept să achiziționeze doar bunuri, servicii sau lucrări cu performanță înaltă de eficiență energetică. În cazul proiectelor finanțate total sau parțial din bugetul de stat, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să aplice prevederile alin. (1)–(3), alin. (6) și (7).

(6) În contextul organizării procedurilor de achiziții publice de servicii cu un conținut energetic semnificativ, autoritățile administrației publice centrale de specialitate, alte autorități și instituții publice, autoritățile administrației publice locale evaluează posibilitatea încheierii contractelor de performanță energetică pe termen lung, care să permită obținerea de economii de energie pe termen lung.

(7) Fără a aduce atingere alin. (1), la achiziționarea unui pachet de produse reglementat în ansamblu de actele normative aprobate de Guvern în conformitate cu Legea nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, autoritățile care intră sub incidența prezentului articol vor acorda prioritate caracteristicilor de eficiență energetică aferente pachetului de produse în totalitate în raport cu eficiența energetică a produselor individuale din pachetul respectiv și vor achiziționa pachetul de produse care corespund criteriului apartenenței la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică.

Articolul 16. Evidența și măsurarea energiei

(1) Cantitățile de energie electrică, de gaze naturale și de energie termică livrate consumatorilor se măsoară prin intermediul echipamentelor de măsurare verificate metrologic și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, precum și prin intermediul echipamentelor de măsurare plasate pe piață în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 408/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare.

(2) Procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare a energiei electrice, a gazelor naturale și a energiei termice, precum și citirea indicațiilor acestora se efectuează în conformitate cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, precum și în conformitate cu actele normative de reglementare aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(3) În funcție de posibilitățile tehnice și economice în raport cu potențialele economii de energie, la consumatorii finali de energie electrică, de gaze naturale, de energie termică și de apă caldă menajeră se instalează, în condițiile stabilite în legile sectoriale, echipamente de măsurare inteligente, la prețuri competitive, care reflectă consumul efectiv de energie al consumatorilor respectivi și care furnizează informații despre timpul efectiv de consum.

(4) La racordarea clădirilor noi la rețeaua electrică, termică sau cea de gaze naturale ori la renovarea majoră a clădirilor în care se furnizează energie, în conformitate cu prevederile Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, antreprenorii care construiesc clădiri de locuit cu mai multe apartamente sau efectuează lucrări de renovare majoră a acestora sînt obligați să instaleze echipamente de măsurare individuale care corespund criteriilor stabilite la alin. (3) din prezentul articol. Nerespectarea obligației din prezentul alineat atrage aplicarea prevederii de la

art. 28 alin. (5) din prezenta lege.

(5) Operatorii sistemelor de distribuție din sectorul electroenergetic și din cel al gazelor naturale, distribuitorii de energie termică instalează la consumatorii casnici echipamente de măsurare individuale care corespund criteriilor stabilite la alin. (3) după ce demonstrează eficiența economică a acestei măsuri și după aprobarea măsurii respective de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(6) În cazul în care se instalează echipamente de măsurare inteligente, suplimentar cerințelor stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, se vor respecta următoarele condiții:

a) echipamentele de măsurare inteligente trebuie să ofere consumatorilor finali informații privind timpul efectiv de consum, iar la stabilirea cerințelor minime față de echipamentele de măsurare inteligente și a obligațiilor impuse participanților de pe piață cu privire la instalarea acestora trebuie să fie luate în considerare, în special, obiectivele de eficiență energetică și beneficiile pe care le oferă echipamentele de măsurare inteligente consumatorilor finali;

b) trebuie să fie asigurată securitatea echipamentelor de măsurare inteligente și a datelor comunicate, cu respectarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

c) la solicitarea consumatorului final de energie electrică, echipamentul de măsurare inteligent trebuie să asigure posibilitatea de măsurare a energiei electrice livrate în rețea de către consumatorul final;

d) la solicitarea consumatorilor finali, datele înregistrate de echipamentele de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, trebuie să fie comunicate acestora sau unei părți terțe, care acționează în numele consumatorilor finali, într-un format ușor de înțeles;

e) în faza instalării echipamentelor de măsurare inteligente, consumatorilor finali trebuie să li se ofere informațiile și asistența corespunzătoare privind potențialul deplin al echipamentelor de măsurare inteligente în ceea ce privește gestionarea și monitorizarea consumului de energie.

(7) În cazul furnizării energiei termice pentru încălzire și/sau răcire și/sau pentru alimentarea cu apă caldă menajeră, din cadrul sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, a unei clădiri sau în cazul furnizării energiei termice pentru încălzire și/sau răcire și/sau pentru alimentarea cu apă caldă menajeră, de la o sursă de producere, a mai multor clădiri, în punctul de delimitare a instalațiilor de utilizare a energiei termice, stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, se instalează un echipament de măsurare a energiei termice și/sau a consumului de apă caldă menajeră.

(8) În cazul în care instalarea echipamentelor de măsurare individuale nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este justificată din punct de vedere economic, se utilizează repartitoare individuale de costuri destinate măsurării consumului de energie termică la fiecare corp de încălzire în parte, cu excepția cazului în care se demonstrează că instalarea unor astfel de repartitoare nu este eficientă din punct de vedere economic.

(9) În cazul în care, în clădirile de locuit cu mai multe apartamente, instalarea echipamentelor de măsurare individuale sau a repartitoarelor individuale de costuri nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este justificată din punct de vedere economic, repartizarea între apartamentele din clădire a cantității de energie termică furnizată se va efectua în conformitate cu procedura stabilită în Normele tehnice cu privire la repartizarea consumului de energie termică în interiorul clădirilor de locuit cu mai multe apartamente, elaborate, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și aprobate de către acesta.

Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie

(1) Factura de plată emisă consumatorului final de către furnizor trebuie să conțină, în mod obligatoriu, informații cu privire la:

a) comparațiile dintre consumul actual de energie și consumul corespunzător al consumatorului final din aceeași perioadă a anului precedent, preferabil sub formă grafică;

b) datele de contact ale autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi obținute informații privind măsurile de eficiență energetică disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.

(2) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul trebuie să pună la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie pe persoană, normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles.

(3) În măsura în care sînt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.

(4) În cazul în care la consumatorii finali sînt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:

a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp pentru care au fost emise facturile de plată;

b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an.

Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.

(5) Repartizarea costurilor aferente prezentării informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de energie pentru încălzire și/sau răcire în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, administrate în conformitate cu Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, se efectuează fără obținere de profit. Costurile justificate care rezultă din atribuirea acestei funcții unei părți terțe și care acoperă măsurarea, repartizarea și facturarea consumului individual efectiv în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și/sau în clădirile cu destinație mixtă pot fi puse pe seama consumatorilor finali.

Articolul 18. Diseminarea informației cu privire la eficiența energetică și sensibilizarea opiniei publice

(1) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice asigură diseminarea informației cu privire la eficiența energetică, în special cu privire la instrumentele financiare pentru realizarea economiilor de energie și măsurile de politică în domeniul eficienței energetice, precum și cu privire la măsurile de eficiență energetică și cadrul juridic aferent, către participanții de pe piața serviciilor energetice, potențiali sau existenți, inclusiv către consumatorii finali, companiile de construcții, arhitecți, ingineri, auditorii energetici sau inspectorii de mediu și către alte persoane interesate.

(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice asigură informarea băncilor și a altor instituții financiare cu privire la posibilitatea de a participa, inclusiv prin intermediul parteneriatului public-privat, la finanțarea măsurilor de eficiență energetică menite să asigure obținerea economiilor de energie.

(3) Pentru realizarea obligațiilor stabilite la alin. (1) și (2), autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice elaborează programe de informare pe scară largă a publicului, care abordează cel puțin următoarele aspecte:

a) informarea părților vizate cu privire la măsurile de eficiență energetică și economiile de energie ce pot fi obținute;

b) programele și instrumentele financiare pentru realizarea economiilor de energie disponibile, precum și stimulentele fiscale aplicabile;

- c) cadrul normativ din domeniul eficienței energetice;
- d) piața serviciilor energetice;
- e) utilizarea surselor regenerabile de energie;
- f) drepturile și responsabilitățile consumatorilor finali.

(4) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale, organizează și implementează campanii de informare și de sensibilizare a cetățenilor cu privire la avantajele și aspectele practice ale aplicării măsurilor de eficiență energetică. Acțiunile ce urmează a fi întreprinse în cadrul campaniilor de informare și de sensibilizare a cetățenilor pot fi descrise în programele de informare pe scară largă a publicului, elaborate în conformitate cu prevederile alin. (3).

(5) În contextul îndeplinirii obligațiilor stabilite în prezentul articol, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice organizează seminare, conferințe și expoziții pentru promovarea eficienței energetice.

(6) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice creează și menține o bază de date pentru distribuirea informației în domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile și asigură accesul la baza de date respectivă tuturor persoanelor interesate prin intermediul paginii sale web oficiale.

Capitolul V

AUDITUL ENERGETIC ȘI SERVICIILE ENERGETICE

Articolul 19. Auditul energetic

(1) Întreprinderile mari care nu intră sub incidența Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii efectuează auditul energetic în conformitate cu cerințele și principiile stabilite în Regulamentul cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari, precum și în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (14) din prezenta lege. Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice notifică întreprinderile menționate în prezentul alineat despre obligațiile respective.

(2) Întreprinderile mari, menționate la alin. (1), care implementează un sistem de management energetic sau de mediu sînt scutite de la aplicarea cerințelor prevăzute la alin. (1) cu condiția că sistemul respectiv implică efectuarea auditului energetic care corespunde criteriilor minime stabilite în anexa nr. 5.

(3) În cazul proiectelor în domeniul eficienței energetice finanțate total sau parțial din bugetul de stat sau din bugetele autorităților administrației publice locale, precum și al proiectelor finanțate de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, este obligatorie efectuarea auditului energetic.

(4) În cazul proiectelor în domeniul eficienței energetice finanțate din bugetul de stat sau din bugetele autorităților administrației publice locale, selectarea companiilor care să presteze servicii de audit energetic se efectuează în mod obligatoriu prin intermediul procedurilor de achiziții publice organizate în conformitate cu Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

(5) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice va încuraja, prin măsuri de politică în domeniul eficienței energetice, întreprinderile mici și mijlocii să efectueze audituri energetice, precum și să implementeze măsurile de eficiență energetică reflectate în rapoartele de audit energetic.

(6) Pentru a motiva întreprinderile mici și mijlocii să recurgă la efectuarea de audit energetic, precum și să aplice măsurile de eficiență energetică aferente, Guvernul poate institui, pe bază de criterii transparente, nediscriminatorii și cu respectarea Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, scheme de sprijin pentru compensarea cheltuielilor aferente, cu includerea acestora în Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice.

(7) În contextul prevederilor alin. (5) și (6), autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice realizează programe de informare și de sensibilizare a

întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin intermediul asociațiilor patronale, în legătură cu cele mai bune practici utilizate pentru îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea consumului de energie.

(8) Auditul energetic se efectuează de către auditori energetici calificați, în condiții transparente și nediscriminatorii, cu respectarea principiilor stabilite în prezenta lege, inclusiv în anexa nr. 5, în Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, precum și a standardelor SM EN 16247-1 - Audit energetic. Partea 1: Cerințe generale; SM EN 16247-2 - Auditudini energetice. Partea a 2-a: Clădiri; SM EN 16247-3 - Auditudini energetice. Partea a 3-a: Procese; SM EN 16247-4 - Auditudini energetice. Partea a 4-a: Transport.

(9) În procesul activității lor, auditorii energetici sînt obligați să respecte Codul de conduită al auditorilor energetici, aprobat de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, să utilizeze și să pună în aplicare, după caz, ghiduri, instrucțiuni, precum și șabloane aprobate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(10) Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic stabilește mecanismul de asigurare și verificare a calității auditurilor energetice efectuate, precum și efectele de necorespondere a auditurilor energetice efectuate cu criteriile de calitate.

Articolul 20. Auditorul energetic și raportul de audit energetic

(1) Auditul energetic se efectuează de către auditori energetici calificați și înregistrați de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în Registrul electronic al auditorilor energetici în conformitate cu prezentul capitol și cu Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(2) Serviciile de audit energetic sînt prestate în baza contractului încheiat între beneficiar și o societate comercială care a angajat unul sau mai mulți auditori energetici înregistrați în Registrul electronic al auditorilor energetici, iar prețul ce va fi achitat de către beneficiar se determină în mod liber, în limitele normelor imperative de drept și în funcție de complexitatea lucrărilor efectuate.

(3) Societatea comercială care a încheiat contractul de audit energetic poartă răspundere, în raport cu beneficiarul, pentru prejudiciul cauzat prin auditul energetic efectuat, prin serviciile de consultanță neadecvate și/sau prin divulgarea informației confidențiale. Auditorul energetic poartă răspundere, în raport cu societatea comercială care l-a angajat, pentru auditul energetic efectuat și este obligat, după caz, să o despăgubească pentru prejudiciul cauzat în urma prestării serviciilor, prin restituirea sumei de bani pe care societatea comercială a fost obligată să-i achite beneficiarului serviciilor de audit energetic.

(4) Auditorilor energetici le este interzisă efectuarea auditului energetic, în sensul prezentului articol, al companiilor în care sînt angajați.

(5) În funcție de complexitate, auditul energetic se efectuează de un singur auditor energetic sau de un grup de auditori energetici în condițiile stabilite în Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(6) Auditorul energetic are următoarele obligații:

- a) să efectueze auditul energetic cu imparțialitate, semnînd o declarație în acest sens, calitativ și în termen, cu respectarea prevederilor prezentei legi, ale Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, ale Ghidului auditorilor energetici, ale standardelor menționate la art. 19 alin. (8), ale documentelor normativ-tehnice, precum și cu respectarea șabloanelor aprobate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;
- b) să informeze beneficiarul despre imposibilitatea continuării auditului energetic în cazul în care acesta refuză să prezinte informații relevante, creează impedimente și/sau nu le înlătură;
- c) să se abțină de la divulgarea datelor cu caracter personal, în cazul beneficiarului persoană fizică, sau a informației care constituie secret comercial, în cazul beneficiarului agent economic;
- d) alte obligații stabilite în conformitate cu prezenta lege și Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(7) Beneficiarul auditului energetic este obligat să asigure accesul auditorului energetic la obiectele

supuse auditului energetic, să prezinte, la solicitarea acestuia, documentația tehnică și de exploatare, altă informație, verbală sau scrisă, necesară pentru determinarea indicatorilor de performanță energetică și a măsurilor de eficiență energetică.

(8) Propunerile auditorului energetic cu privire la îmbunătățirea eficienței energetice se reflectă în raportul de audit energetic, întocmit în conformitate cu Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic. Raportul de audit energetic se prezintă prestatorilor de servicii energetice cu condiția că nu există obiecții din partea beneficiarului.

(9) Societatea comercială care a încheiat contractul de audit energetic informează autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice cu privire la auditul energetic efectuat cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(10) Societatea comercială care a încheiat contractul de audit energetic transmite autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice copiile rapoartelor de audit energetic pentru instituțiile publice auditate și datele agregate cu privire la auditul energetic efectuat în alte sectoare, în conformitate cu Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(11) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este obligată să înregistreze rapoartele de audit energetic în Registrul electronic al auditului energetic și să proceseze informația din rapoartele de audit energetic primite respectând principiul nedivulgării informației oficiale cu accesibilitate limitată. Pentru evaluarea calității auditului energetic efectuat, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este în drept să verifice rapoartele de audit energetic în mod selectiv, inclusiv cu posibilitatea verificării în teren a obiectului auditat și a datelor primare acceptate în calcule.

(12) Condițiile și criteriile pentru calificarea și înregistrarea auditorilor energetici, drepturile și obligațiile de bază ale acestora, cerințele specifice privind ținerea Registrului electronic al auditorilor energetici și cele privind radierea acestora din registru, precum și cerințele privind ținerea Registrului electronic al auditului energetic și cele orientate pe asigurarea calității auditului energetic se stabilesc în Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

Articolul 21. Înregistrarea în Registrul electronic al auditorilor energetici și radierea din acesta

(1) Înregistrarea în Registrul electronic al auditorilor energetici, prelungirea termenului de înregistrare și radierea din acesta se efectuează în conformitate cu prezenta lege și Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic.

(2) Registrul electronic al auditorilor energetici va cuprinde datele de identificare ale auditorilor energetici, data înregistrării acestora și calificarea specifică pe care o dețin.

(3) Lista auditorilor energetici înregistrați, cu mențiunea privind calificarea specifică, se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. La solicitarea auditorului energetic, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice eliberează un certificat care atestă înscrierea acestuia în Registrul electronic al auditorilor energetici.

(4) Certificatul eliberat conform alin. (3) nu este un act permisiv și nu intră sub incidența Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(5) Deciziile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice cu privire la refuzul de a înregistra un solicitant în Registrul electronic al auditorilor energetici și de a prelungi înregistrarea, precum și cele cu privire la radierea unui auditor energetic din acest registru pot fi contestate de titularul dreptului lezat în termenele și condițiile stabilite în Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000.

Articolul 22. Servicii energetice

(1) Orice persoană fizică sau juridică interesată are acces la piața serviciilor energetice pentru a presta sau pentru a beneficia de un serviciu energetic, iar prestatorii de servicii energetice își desfășoară activitatea în condiții nediscriminatorii, în baza unor reguli obiective, transparente și

neechivoce.

(2) Prestatorii de servicii energetice oferă consumatorilor finali, la solicitare, servicii energetice calitative la prețuri competitive.

(3) Operatorii sistemelor de transport, de distribuție, precum și furnizorii sînt obligați să se abțină de la orice acțiune care ar putea împiedica cererea sau furnizarea de servicii energetice ori întreprinderea măsurilor de eficiență energetică sau care ar putea împiedica dezvoltarea pieței serviciilor energetice, inclusiv prin blocarea accesului la piața serviciilor energetice pentru concurenți și prin exercitarea abuzului de poziție dominantă.

(4) Pentru a contribui la dezvoltarea pieței serviciilor energetice și pentru a asigura accesul persoanelor interesate la piața respectivă, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice exercită următoarele:

- a) diseminează informații clare și ușor accesibile referitoare la posibilele tipuri de contracte pentru prestarea serviciilor energetice, inclusiv referitoare la obiectul și conținutul acestora, pentru a se asigura obținerea economiilor de energie și respectarea drepturilor consumatorilor finali;
- b) diseminează informații clare și ușor accesibile cu privire la instrumentele financiare disponibile, stimulentele, granturile și împrumuturile oferite pentru susținerea dezvoltării serviciilor energetice;
- c) menține o listă actualizată a prestatorilor de servicii energetice și oferă acces public la aceasta;
- d) elaborează modele de contracte de performanță energetică;
- e) elaborează și aprobă Ghidul privind implementarea contractelor de performanță energetică;
- f) informează publicul despre cele mai bune practici privind contractele de performanță energetică, inclusiv despre efectuarea analizelor cost-beneficiu, aplicînd metoda ciclului de viață.

Articolul 23. Contractele de performanță energetică

(1) Pentru obținerea economiilor de energie, ca urmare a implementării măsurilor de eficiență energetică, prestatorul de servicii energetice și beneficiarul serviciilor respective încheie un contract de performanță energetică, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind furnizarea serviciilor energetice, aprobat de Guvern.

(2) Contractul de performanță energetică se încheie pentru o perioadă determinată, care variază în funcție de complexitatea măsurilor de eficiență energetică preconizate a fi întreprinse pentru obținerea economiilor de energie.

(3) Parametrii cantitativi ai contractului de performanță energetică, inclusiv parametrii energetici și financiari, se calculează în conformitate cu o metodologie de calcul, elaborată și aprobată de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, și cu utilizarea unui set de ipoteze stabilite expres în contract.

(4) La determinarea economiilor de energie preconizate a fi obținute ca urmare a implementării măsurilor de eficiență energetică stabilite în contractul de performanță energetică se utilizează ca bază un scenariu de referință. Acest scenariu descrie analiza consumului de energie și a fluxului de numerar pentru anumite cicluri de activitate, de producție și pentru intervale de timp, stabilite expres în contractul de performanță energetică, în funcție de obiectul acestuia.

(5) Contractul de performanță energetică include clauze transparente și neechivoce care să stabilească:

- a) lista măsurilor de eficiență energetică, a etapelor de realizare a acestora, precum și alte condiții de implementare a măsurilor respective;
- b) economiile de energie garantate care urmează a fi obținute prin implementarea măsurilor de eficiență energetică;
- c) metodele de determinare a economiilor de energie;
- d) scenariul de referință pentru a stabili economiile de energie obținute;
- e) prețul contractului, inclusiv componentele acestuia, precum și termenele și condițiile de efectuare, de către beneficiar, a plăților indicate în contract;
- f) durata și etapele contractului, condițiile și perioada de preaviz;
- g) perioadele de monitorizare, măsurile de monitorizare și de verificare a economiilor de energie obținute ca urmare a implementării măsurilor de eficiență energetică stabilite în contract, precum și

garanțiile privind calitatea;

h) metoda de divizare, între beneficiar și prestatorul de servicii energetice, a oricăror profituri suplimentare în cazul în care economiile realizate prin implementarea măsurilor de eficiență energetică stipulate în contract depășesc economiile estimate;

i) lista obligațiilor fiecărei părți contractante și penalitățile în cazul nerespectării acestora;

j) obligația prestatorului de servicii energetice de a implementa integral măsurile de eficiență energetică stabilite în contract, precum și necesitatea documentării tuturor modificărilor ce se impun a fi efectuate pe parcursul executării contractului;

k) condițiile și procedura de modificare a contractului;

l) condițiile și procedura de desfacere a contractului, inclusiv în cazul desfacerii contractului înaintea expirării termenului acestuia, și obligațiile părților contractante care survin drept consecință;

m) condițiile transmiterii, de către prestatorul de servicii energetice, a obligațiilor sale unor subcontractanți, dacă beneficiarul consimte în acest sens;

n) procedura de soluționare a litigiilor;

o) perioada de recuperare a investiției indicate în contract.

(6) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea și instituțiile publice, în procesul planificării bugetare, prevăd în mod obligatoriu alocații necesare pentru anul următor în mărimea obligațiilor financiare angajate conform contractelor de performanță energetică încheiate cu prestatorii de servicii energetice.

(7) Întreprinderile energetice a căror activitate este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare - întreprinderile energetice reglementate), în vederea atragerii investițiilor pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică, pot încheia cu prestatorii de servicii energetice contracte de performanță energetică.

(8) Întreprinderile energetice reglementate planifică procurarea de servicii energetice și estimează valoarea investițiilor pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică, cu includerea acestora, spre examinare și aprobare, în planurile anuale de investiții conform cerințelor stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. La încheierea contractelor de performanță energetică, diferența dintre valoarea totală a obligațiilor financiare asumate în cadrul contractului de performanță energetică și valoarea totală a mijloacelor fixe nu va depăși rentabilitatea determinată în conformitate cu metodologiile corespunzătoare de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(9) În vederea semnării contractelor de performanță energetică, întreprinderile energetice reglementate planifică și procură serviciile energetice în conformitate cu prevederile Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoenergetic, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(10) Întreprinderile energetice reglementate includ în planurile anuale de investiții, prezentate spre examinare și aprobare Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, măsurile de eficiență energetică care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) economiile de energie sînt determinate conform metodei economiilor contorizate;

b) investițiile sînt eficiente din punct de vedere economic.

(11) Economii monetare efectiv cuantificate conform metodei economiilor contorizate și confirmate de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se mențin în componența tarifului reglementat pe parcursul perioadei de recuperare a investiției indicate în contract. Mijloacele financiare obținute sînt destinate exclusiv achitării către investitor a obligațiilor financiare asumate în cadrul contractului de performanță energetică. Valoarea cumulativă a eficienței și/sau a economiilor monetare, menținută în componența tarifului reglementat, nu va depăși valoarea totală a obligațiilor financiare asumate în cadrul contractului.

(12) Contractul de performanță energetică prevede transferul dreptului de proprietate asupra

obiectului contractului de la prestatorul de servicii energetice către întreprinderea energetică reglementată la momentul achitării integrale a obligațiilor financiare asumate în cadrul contractului. După transferul dreptului de proprietate către întreprinderea energetică reglementată, cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și rentabilitatea aferentă acestora nu se includ în tarifele reglementate.

Capitolul VI **EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN DOMENIUL** **APROVIZIONĂRII CU ENERGIE**

Articolul 24. Promovarea eficienței energetice la încălzire și răcire

(1) În vederea promovării eficienței energetice la încălzire și răcire, inclusiv a cogenerării de înaltă eficiență, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei efectuează o evaluare amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire și întocmește un raport care să includă informațiile prevăzute în anexa nr. 3 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Raportul respectiv se expediază Secretariatului Comunității Energetice pentru informare și se actualizează o dată la 5 ani.

(2) Pentru identificarea celor mai eficiente soluții din punct de vedere al costurilor și al resurselor, la efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ținând cont de condițiile climaterice locale, de fezabilitatea economică și de nivelul de dotare tehnică, efectuează o analiză cost-beneficiu la nivel național în conformitate cu principiile stabilite în partea 1 din anexa nr. 6.

(3) Dacă, în urma evaluării prevăzute la alin. (1) și a analizei cost-beneficiu în conformitate cu alin. (2), se identifică un potențial pentru aplicarea cogenerării de înaltă eficiență și/sau a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, beneficiile depășind costurile, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei propune Guvernului examinarea oportunității de a dezvolta sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire și/sau de a întreprinde măsuri necesare pentru dezvoltarea cogenerării de înaltă eficiență, precum și a încălzirii și răcirii cu căldură reziduală și surse regenerabile de energie, în conformitate cu prevederile alin. (1), (5) și (9).

(4) La elaborarea măsurilor în conformitate cu alin. (3), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei ține cont de necesitatea de a încuraja valorificarea potențialului de aplicare a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, la nivel local, în special a sistemului în cadrul căruia se utilizează cogenerarea de înaltă eficiență. În acest scop, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colaborează cu autoritățile administrației publice locale.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei efectuează analiza cost-beneficiu, în conformitate cu prevederile părții a 2-a din anexa nr. 6, în cazul în care se planifică:

a) construcția unei centrale termoelectrice noi cu o putere termică totală a fluxului de combustibil mai mare de 20 MW, în vederea evaluării costurilor și a beneficiilor legate de exploatarea acesteia ca centrală electrică de cogenerare de înaltă eficiență;

b) reabilitarea substanțială a unei centrale termoelectrice existente cu o putere termică totală a fluxului de combustibil mai mare de 20 MW, în vederea evaluării costurilor și a beneficiilor conversiei acesteia într-o centrală electrică de cogenerare de înaltă eficiență;

c) construcția sau reabilitarea substanțială a unei instalații industriale cu o putere termică totală a fluxului de combustibil mai mare de 20 MW, care produce căldură reziduală la un nivel de temperatură utilă, în vederea evaluării costurilor și a beneficiilor de utilizare a căldurii reziduale, inclusiv prin aplicarea cogenerării, pentru a acoperi o cerere justificată din punct de vedere economic, precum și de racordare a instalației respective la sistemul de alimentare centralizată cu

energie termică și de răcire;

d) fie construcția unei noi rețele de alimentare cu energie termică sau de răcire, fie construcția unei noi centrale de producere a energiei cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, în cadrul unui sistem existent de alimentare centralizată cu energie termică sau de răcire, fie reabilitarea substanțială a unei astfel de centrale existente, în vederea evaluării costurilor și a beneficiilor utilizării căldurii reziduale din instalațiile industriale din apropiere.

(6) Montarea echipamentelor de captare a dioxidului de carbon produs de o instalație de ardere în vederea stocării sale geologice nu se consideră reabilitare în sensul alin. (5) lit. b), c) și d).

(7) Prevederile alin. (5) nu se aplică în cazul:

a) centralelor electrice care funcționează pentru acoperirea sarcinii de vîrf și al centralelor de rezervă, proiectate să funcționeze sub 1500 de ore pe an, ca medie mobilă pe o perioadă de 5 ani, pe baza unei proceduri de verificare stabilite de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, astfel încît acest criteriu să fie îndeplinit;

b) centralelor electrice nucleare;

c) instalațiilor amplasate în apropierea unui sit de stocare geologică a dioxidului de carbon.

(8) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul Comunității Energetice despre aplicarea excepțiilor prevăzute la alin. (7).

(9) Pentru a asigura implementarea unor măsuri ca urmare a evaluării efectuate în conformitate cu alin. (1) sau a analizei prevăzute la alin. (5), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este în drept să promoveze instituirea de condiții noi la eliberarea licențelor pentru activitățile desfășurate în sectorul termoenergetic, cu excepția situațiilor în care costurile suportate în legătură cu implementarea măsurilor respective depășesc beneficiile preconizate a fi obținute.

(10) Originea cantităților de energie electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, confirmate în baza valorilor de referință menționate în pct. 6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, se demonstrează prin intermediul garanției de origine, eliberată pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Garanția de origine, emisă de către autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de către autoritățile părților contractante ale Comunității Energetice, poate fi supusă procedurii de recunoaștere stabilite în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Respectiva garanție se recunoaște numai în cazul în care aceasta conține informațiile prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și nu există motive întemeiate de refuz în raport cu exactitatea, fiabilitatea sau veridicitatea garanției în cauză.

Articolul 25. Statistica cu privire la încălzire și răcire, inclusiv la cogenerare

(1) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, generalizează și prezintă anual, pînă la 31 martie, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații statistice cu privire la:

a) cantitățile de energie electrică și energie termică produse în regim de cogenerare, determinate în conformitate cu principiile stabilite în anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării - în raport cu cantitățile totale de energie electrică și energie termică produse la nivel național;

b) capacitățile de producere a energiei electrice și a energiei termice în regim de cogenerare, combustibilii utilizați pentru cogenerare, precum și capacitățile existente de producere a energiei termice și cantitățile de energie termică livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire - în raport cu capacitățile totale de producere și cu cantitățile totale de energie electrică și energie termică produse;

c) economiile de energie primară obținute prin utilizarea cogenerării și determinate conform metodologiei stabilite în anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(2) Anual, pînă la 30 aprilie, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei comunică Secretariatului Comunității Energetice informațiile statistice prezentate de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în conformitate cu alin. (1).

Articolul 26. Transformarea, transportul și distribuția energiei

(1) În contextul exercitării atribuțiilor sale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică trebuie să țină cont de necesitatea îmbunătățirii eficienței energetice la exploatarea rețelelor electrice, a rețelelor termice și a rețelelor de gaze naturale.

(2) La examinarea și aprobarea, în condițiile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a actelor normative de reglementare cu privire la dezvoltarea rețelelor electrice, a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice și a planurilor de investiții, a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport și pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ținînd cont de costurile și beneficiile fiecărei măsuri în parte, va stimula operatorii de sistem în măsura în care să le permită acestora să aplice măsuri de eficiență energetică în vederea dezvoltării continue a rețelelor inteligente.

(3) La examinarea și aprobarea tarifelor reglementate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va asigura eliminarea de orice stimulente care sînt în detrimentul eficienței globale la producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale sau eliminarea stimulentele care ar putea împiedica participarea consumatorilor finali la gestionarea răspunsului la cerere pe piața energiei electrice de echilibrare și pe piața serviciilor de sistem.

(4) Măsurile de stimulare oferite operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic vor fi orientate spre îmbunătățirea eficienței la dezvoltarea și la exploatarea rețelelor electrice, iar tarifele menționate la alin. (2), precum și actele normative de reglementare ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică vor permite furnizorilor de energie electrică de a stimula consumatorii finali să contribuie la eficientizarea funcționării sistemului electroenergetic, inclusiv prin măsuri de gestionare a răspunsului la cerere, cu respectarea principiilor stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Articolul 27. Cerințe specifice cu privire la eficiența energetică în raport cu operatorii de sistem din sectorul electroenergetic

(1) Producătorii de energie electrică în regim de cogenerare de înaltă eficiență beneficiază de acces la rețelele electrice, în mod nediscriminatoriu și reglementat, la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

(2) Racordarea centralelor electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și în actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(3) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice, operatorii de sistem sînt obligați să ofere solicitanților informații suficiente cu privire la racordare, inclusiv informații cu privire la:

a) costurile ce se estimează a fi suportate în legătură cu racordarea;

b) termenul de racordare la rețeaua electrică;

c) termenele planificate pentru dezvoltarea rețelei electrice în zona respectivă.

(4) Costurile aferente executării instalației de racordare prin care se face legătura dintre centrala electrică în regim de cogenerare de înaltă eficiență și rețelele electrice se suportă de către solicitant în condițiile stabilite, în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Dacă pentru racordarea centralei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență este necesară dezvoltarea rețelelor electrice, operatorii de sistem efectuează dezvoltarea acestora în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și cu actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu

condiția respectării planurilor de investiții aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(5) În conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, operatorii de sistem sînt obligați, la dispecerizarea capacităților de producere a energiei electrice, să acorde prioritate energiei electrice din surse regenerabile și energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență, în măsura în care nu este afectată siguranța funcționării sistemului electroenergetic. Dacă, în scopul garantării securității sistemului electroenergetic și a securității aprovizionării cu energie electrică, au fost întreprinse măsuri privind limitarea utilizării surselor regenerabile de energie sau a capacităților de producere a energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, operatorii de sistem sînt obligați să informeze Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și să indice măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea prevenirii unor limitări necorespunzătoare.

(6) În funcție de situația de pe piața energiei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este în drept să stabilească, în Regulile pieței energiei electrice, cerințe specifice privind ierarhizarea energiei electrice din surse regenerabile și a energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență, asigurînd totodată ca, prin aceste reguli, să nu fie împiedicat accesul prioritar sau repartizarea prioritară de energie electrică din surse regenerabile și de energie electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență.

(7) Producătorii de energie electrică în regim de cogenerare de înaltă eficiență sînt în drept să participe pe piețele angro și cu amănuntul, pe piețele energiei electrice de echilibrare și să ofere operatorilor de sistem alte servicii operaționale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și în condițiile stabilite în Regulile pieței energiei electrice, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(8) În contextul instituirii piețelor organizate de energie electrică în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va promova utilizarea resurselor la nivelul cererii, precum și serviciile de răspuns la cerere pe piețele relevante de energie electrică. În legătură cu aceasta, în măsura în care constrîngerile de ordin tehnic nu împiedică acest lucru, operatorii de sistem, la îndeplinirea cerințelor referitoare la serviciile de echilibrare și de sistem, tratează furnizorii de servicii de răspuns la cerere, inclusiv agregatorii, în mod nediscriminatoriu, pe baza capacităților lor tehnice de a furniza serviciile respective.

(9) Actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și tarifele pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice nu vor împiedica operatorii de sistem să pună la dispoziție pe piețele organizate de energie electrică servicii de sistem în legătură cu măsurile de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere și în legătură cu producerea distribuită, în special măsuri precum:

- a) trecerea de către consumatorii finali a sarcinii din perioadele de vîrf în cele mai puțin aglomerate, luîndu-se în considerare disponibilitatea energiei electrice din surse regenerabile și a energiei electrice produse în regim de cogenerare, precum și producerea distribuită;
- b) obținerea de către agregatori a economiilor de energie din răspunsul la cerere al consumatorilor finali;
- c) reducerea cererii de energie prin măsurile de eficiență energetică adoptate de către prestatorii de servicii energetice, inclusiv în baza contractelor de performanță energetică;
- d) conectarea și repartizarea surselor de producere a energiei electrice la tensiuni mai joase;
- e) conectarea surselor de producere a energiei electrice amplasate mai aproape de locurile de consum;
- f) stocarea energiei.

(10) La elaborarea metodologiilor de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate, precum și la examinarea și aprobarea prețurilor reglementate pe piața cu amănuntul a energiei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este în drept să decidă cu privire la implementarea programelor de prețuri dinamice pentru consumatorii finali care aplică măsuri de

gestionare a răspunsului la cerere, cu respectarea principiilor și cerințelor stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. În acest sens, pot fi aplicate următoarele măsuri sau categorii de prețuri dinamice:

- a) prețuri stabilite în funcție de orele de consum;
- b) prețuri diferențiate pe ore de vîrf;
- c) prețuri stabilite în timp real;
- d) rambursări pentru reducerea consumului în orele de vîrf.

(11) Tarifele pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice se determină și se aprobă în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și reflecta costurile economiilor obținute ca urmare a aplicării măsurilor de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere, precum și ca urmare a producerii distribuite, inclusiv costurile economiilor rezultate din reducerea cheltuielilor aferente prestării serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, sau ca urmare a efectuării investițiilor în dezvoltarea rețelelor electrice și/sau ca urmare a exploatării mai eficiente a rețelelor electrice.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL EFICIENȚEI ENERGETICE

Articolul 28. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul eficienței energetice

(1) Părților obligate care nu transferă, în termenul prevăzut la art. 8 alin. (6), contribuțiile anuale stabilite li se aplică sancțiunea financiară în mărime de 50% din valoarea contribuției ce nu a fost achitată.

(2) În cazul refuzului repetat al părții obligate de a achita contribuțiile anuale prevăzute la art. 8 alin. (6) se aplică sancțiunea financiară în mărime de 100% din valoarea contribuției ce nu a fost achitată.

(3) Întreprinderilor mari menționate la art. 19 alin. (1) care nu îndeplinesc obligația cu privire la efectuarea auditului energetic și care nu intră sub incidența art. 19 alin. (2) li se aplică sancțiunea financiară în mărime de 0,1% din cifra de afaceri anuală.

(4) În cazul refuzului repetat al întreprinderilor mari menționate la art. 19 alin. (1), care nu intră sub incidența art. 19 alin. (2), de a îndeplini obligația cu privire la efectuarea auditului energetic se aplică sancțiunea financiară în mărime de 0,5% din cifra de afaceri anuală.

(5) Nerespectarea obligației stabilite la art. 16 alin. (4) constituie temei pentru respingerea, în conformitate cu prevederile Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, a recepției clădirii noi sau a clădirii supuse renovării majore în conformitate cu prevederile Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.

(6) Operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale care nu îndeplinesc obligațiile stabilite la art. 30 alin. (13) din prezenta lege li se aplică sancțiunea financiară în mărime de 0,01% din cifra de afaceri anuală.

(7) Operatorii sistemelor de transport, de distribuție, precum și furnizorii care împiedică dezvoltarea pieței serviciilor energetice, inclusiv prin blocarea accesului pe piața serviciilor energetice al concurenților și prin exercitarea abuzului de poziție dominantă, se sancționează de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183/2012.

(8) Achitarea sumei sancțiunilor financiare stabilite în conformitate cu prezentul articol nu exonerează partea responsabilă de executarea obligației pentru a cărei neîndeplinire a fost sancționată aceasta.

(9) Suma sancțiunilor financiare aplicate părților obligate în conformitate cu alin. (1) și (2), precum și operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale, în conformitate cu alin. (6), nu se include în calculul tarifelor sau al prețurilor aprobate și, respectiv, stabilite pentru activitățile desfășurate de către părțile obligate.

Articolul 29. Procedura de aplicare a sancțiunilor financiare în domeniul eficienței energetice

(1) Sancțiunile financiare stabilite la art. 28 alin. (1)-(4) și (6) se constată și se aplică de Agenția pentru Supraveghere Tehnică, care colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în vederea obținerii informațiilor necesare pentru exercitarea atribuțiilor respective.

(2) La ședința în cadrul căreia se examinează aplicarea sancțiunii financiare se invită, în mod obligatoriu, administratorul întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară. Invitația de participare la ședință se expediază de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică administratorului întreprinderii respective cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data preconizată pentru ședință, în formă scrisă, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Odată cu invitația de participare, Agenția pentru Supraveghere Tehnică expediază întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară copiile de pe toate materialele care se află în dosarul de aplicare a sancțiunii financiare. Întreprinderea respectivă este în drept să prezinte, în scris, opinia argumentată privind aplicarea sancțiunii financiare, cu anexarea documentelor justificative.

(4) În cazul în care administratorul sau reprezentantul legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară nu se prezintă la ședință, Agenția pentru Supraveghere Tehnică amână ședința și stabilește examinarea dosarului de aplicare a sancțiunii financiare pentru o altă dată, comunicând acest fapt întreprinderii respective, în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cu condiția că administratorul sau reprezentantul legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară a comunicat, în scris sau verbal, despre imposibilitatea participării la ședință.

(5) La solicitarea scrisă și motivată a administratorului sau a reprezentantului legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară, Agenția pentru Supraveghere Tehnică este obligată să amâne, cel mult de 2 ori, din cauza neprezentării motivate, ședința de examinare a dosarului de aplicare a sancțiunii financiare. Data ședinței în caz de amânare se stabilește ținându-se cont de datele posibile comunicate de administratorul sau de reprezentantul legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară. În cazul în care administratorul sau reprezentantul legal al acesteia nu se prezintă nemotivat și nu comunică, în scris sau verbal, despre imposibilitatea participării la ședință, Agenția pentru Supraveghere Tehnică examinează dosarul de aplicare a sancțiunii financiare, consemnând acest fapt în procesul-verbal al ședinței.

(6) Pentru fiecare ședință în cadrul căreia se examinează dosarul de aplicare a sancțiunii financiare se întocmește un proces-verbal al ședinței. La solicitarea administratorului sau a reprezentantului legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară, ședința se înregistrează pe suport audio.

(7) Administratorul întreprinderii sau reprezentantul legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară este în drept să participe la ședință însoțit de un avocat și să depună înscrisuri sau alte probe pentru susținerea poziției sale. În cazul în care, în cadrul ședinței, administratorului întreprinderii sau reprezentantului legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară i se prezintă înscrisuri, probe care nu i-au fost aduse la cunoștință anterior, la solicitarea acestuia, Agenția pentru Supraveghere Tehnică este obligată să amâne ședința de examinare a dosarului de aplicare a sancțiunii financiare pentru o altă dată.

(8) După audierea administratorului sau a reprezentantului legal al întreprinderii în privința căreia se aplică sancțiunea financiară, a personalului Agenției pentru Supraveghere Tehnică implicat în pregătirea dosarului de aplicare a sancțiunii financiare, a reprezentanților organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, a altor persoane invitate la ședință, precum și după examinarea tuturor probelor prezentate în cadrul ședinței, Agenția pentru Supraveghere Tehnică decide cu privire la aplicarea sau neaplicarea sancțiunii financiare. Decizia respectivă se comunică în ședință și se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

(9) Decizia Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la aplicarea sancțiunii financiare, în

formă scrisă, se înmânează sau se expediază întreprinderii, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia. Decizia Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la aplicarea sancțiunii financiare se contestă în termenele și în condițiile stabilite în Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000.

(10) Întreprinderea căreia i-a fost aplicată sancțiunea financiară este în drept să achite jumătate din suma sancțiunii financiare stabilite dacă o achită în cel mult 72 de ore de la data în care a primit decizia Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la aplicarea sancțiunii financiare. În acest caz, se consideră că decizia cu privire la aplicarea sancțiunii financiare este executată integral.

(11) Mijloacele bănești obținute în urma aplicării sancțiunilor financiare în conformitate cu prezentul articol se fac venit în bugetul de stat.

(12) În cazul în care decizia cu privire la aplicarea sancțiunii financiare a fost anulată, integral sau parțial, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a sancțiunii financiare se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 30 de zile calendaristice.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Obiectivele naționale în domeniul eficienței energetice pentru anul 2020, în sensul art. 5 alin. (2), se stabilesc la nivelul ce nu va depăși consumul de energie finală în valoare de 2796 mii tone echivalent petrol (ktep) sau de energie primară în valoare de 2968 ktep.

(2) În vederea implementării schemei de obligații prevăzute la art. 8:

a) Guvernul, în sensul art. 8 alin. (2), la calcularea cantității totale cumulate a economiilor de energie pentru perioada 1 ianuarie 2019-31 decembrie 2020, va utiliza valoarea procentuală în mărime de 0,7% anual;

b) Guvernul și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică vor întreprinde acțiunile necesare pentru punerea în aplicare a schemei de obligații începând cu 1 ianuarie 2019.

(3) În sensul art. 14 alin. (2) din prezenta lege, precum și fără a se aduce atingere prevederilor art. 12 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, pentru perioada 2019-2020, 1% din suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, anual, trebuie să fie renovat pentru a îndeplini cel puțin cerințele minime de performanță energetică, stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.

(4) Autoritățile naționale întreprind toate acțiunile în vederea mobilizării resurselor financiare necesare pentru onorarea angajamentelor Republicii Moldova, asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice prin transpunerea Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în scopul obținerii economiilor de energie prevăzute de schema de obligații în domeniul eficienței energetice și de obligația privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate. Resursele financiare se planifică și se gestionează în măsura în care să fie asigurată, în perioada 2019-2020, onorarea deplină a angajamentelor asumate.

(5) La fiecare 3 ani, Guvernul va asigura elaborarea Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice în conformitate cu art. 6 alin. (1). Prevederile Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice, aprobat pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, se aplică în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi, iar schema de obligații și alte măsuri de politică în domeniul eficienței energetice sau aplicarea combinată a acestora sînt descrise într-un raport provizoriu.

(6) Primul plan local de acțiuni în domeniul eficienței energetice, în sensul prezentei legi, autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea îl vor elabora pentru perioada vizată de cel de-al treilea Plan național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2019-2021.

(7) La revizuirea Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice, aprobat după

intrarea în vigoare a prezentei legi, acesta va include, după caz, informația oficială privind Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung, prevăzută la art. 7.

(8) Guvernul:

a) în termen de pînă la 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

- va reorganiza Agenția pentru Eficiență Energetică prin fuziune (absorbție) cu Fondul pentru Eficiență Energetică;

- va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;

- va elabora și va aproba primul Program privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, prevăzut la art. 8 alin. (7);

- va elabora și va aproba primul Program cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate, prevăzut la art. 14 alin. (5);

b) în termen de pînă la 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

- va elabora și va aproba prima Strategie sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung;

- va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic și Regulamentul cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari;

- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

(9) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile menționate în anexa nr. 3 vor prezenta autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, conform chestionarului pus la dispoziție de către aceasta, informația necesară pentru elaborarea listei depline a clădirilor din domeniul public al statului în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate.

(10) Autorizațiile de auditor energetic emise în temeiul Legii nr. 142/2010 cu privire la eficiența energetică rămân valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate al acestora.

(11) Pînă la 30 noiembrie 2019, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice va examina fezabilitatea economică a instalării echipamentelor de măsurare individuale și va propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întreprinderea de măsuri necesare pentru instalarea acestor echipamente în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, dotate cu surse proprii de producere a energiei termice sau alimentate cu energie termică de la surse de producere care deserveșc mai multe clădiri din aceste categorii, precum și în cele alimentate cu energie termică din sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, pentru măsurarea consumului de energie pentru încălzire și/sau răcire și/sau pentru apă caldă menajeră în fiecare apartament/loc de consum.

(12) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va întocmi, în termen de pînă la 31 decembrie 2018, primul raport cu privire la evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire și va notifica Secretariatul Comunității Energetice despre acest fapt.

(13) În termen de pînă la 15 octombrie 2019, operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale:

a) vor evalua potențialul de eficiență energetică al rețelelor electrice și, respectiv, al rețelelor de gaze naturale, în special în ceea ce ține de livrarea energiei electrice, a gazelor naturale prin rețelele de transport și de distribuție, de gestiunea sarcinii și interoperabilitate, de racordarea la rețelele electrice și de gaze naturale a instalațiilor de producere a energiei, inclusiv posibilitățile de acces pentru microgeneratoarele de energie, și vor prezenta informații în acest sens Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;

b) vor identifica măsurile și investițiile concrete, justificate economic, care se impun a fi realizate pentru îmbunătățirea eficienței energetice la rețelele electrice și de gaze naturale și vor prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică o evaluare a costurilor și a beneficiilor

asociate implementării măsurilor și investițiilor identificate în acest sens, cu includerea ulterioară a acestora în planurile de dezvoltare și în planurile de investiții.

(14) Întreprinderile mari care nu intră sub incidența Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii vor efectua primul audit energetic în termen de un an de la publicarea, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, a Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari și, ulterior, vor efectua audituri energetice cel puțin o dată la fiecare 4 ani de la data efectuării ultimului audit energetic.

(15) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 142/2010 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 545).

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Andrian CANDU

Nr. 139. Chișinău, 19 iulie 2018.

Anexa nr. 1

Conținutul energetic al combustibililor. Factorii de conversie

Produs energetic	kJ (PCI)	kgep (PCI)	kWh (PCI)
1 kg cocs	28500	0,676	7,917
1 kg antracit	17200-30700	0,411-0,733	4,778-8,528
1 kg brichete lignit	20000	0,478	5,556
1 kg lignit superior	10500-21000	0,251-0,502	2,917-5,833
1 kg lignit	5600-10500	0,134-0,251	1,556-2,917
1 kg șisturi bituminoase	8000-9000	0,191-0,215	2,222-2,500
1 kg turbă	7800-13800	0,186-0,330	2,167-3,833
1 kg brichete turbă	16000-16800	0,382-0,401	4,444-4,667
1 kg țiței greu	40000	0,955	11,111
1 kg păcură	42300	1,010	11,750
1 kg benzină	44000	1,051	12,222
1 kg parafină	40000	0,955	11,111
1 kg gaz petrolier lichefiat	46000	1,099	12,778
1 kg gaz natural ¹⁾	47200	1,126	13,10
1 kg gaz natural lichefiat	45190	1,079	12,553
1 kg lemn (umiditate 25 %) ²⁾	13800	0,330	3,833
1 kg pelete/brichete din lemn	16800	0,401	4,667
1 kg deșeuri	7400-10700	0,177-0,256	2,056-2,972
1 MJ căldură derivată	1000	0,024	0,278
1 kWh energie electrică	3600	0,086	1 ³⁾

Note:

1) 93% metan.

2) Se pot aplica alte valori, în funcție de tipul de lemn utilizat cel mai mult în Republica Moldova.

3) Aplicabil în cazul în care economiile de energie sînt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente, bazată pe consumul de energie finală. Pentru economiile de energie electrică în kWh poate fi aplicat un coeficient implicit de 2,5.

Anexa nr. 2

Metode și principii de calcul al impactului schemei de obligații în domeniul eficienței energetice și al măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice

1. Metodele de calcul al economiilor de energie în sensul art. 8

Pentru calcularea economiilor de energie poate fi utilizată una sau mai multe dintre următoarele metode:

- a) metoda economiilor preconizate, în conformitate cu care economiile de energie se determină prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare, monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generică este denumită ex ante;
- b) metoda economiilor contorizate, în conformitate cu care economiile de energie din implementarea unei măsuri sau a pachetului de măsuri se determină prin înregistrarea reducerii propriu-zise a energiei utilizate, ținând seama de factori precum adăitionalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită ex post;
- c) metoda economiilor de energie predeterminate, care implică utilizarea estimărilor tehnice. Această metodă poate fi utilizată doar în cazul în care este dificilă sau prea costisitoare determinarea unor date exacte măsurate pentru o instalație specifică, de exemplu în cazul înlocuirii unui compresor sau a unui motor electric, cu o anumită caracteristică de consum, în kWh, diferită de caracteristica de consum a unei instalații similare pentru care au fost măsurate economiile de energie în mod independent, sau în cazul în care măsurările se desfășoară conform cerințelor stabilite de standardele moldovenești de referință sau conform metodologiilor care implementează măsurile de eficiență energetică în conformitate cu art. 8;
- d) metoda economiilor de energie monitorizate, în conformitate cu care este cunoscut răspunsul consumatorilor la recomandări, campanii de informare, etichetare sau sisteme de certificare ori echipamente de măsurare inteligente. Metoda respectivă poate fi utilizată doar pentru economiile de energie rezultate din schimbările ce țin de comportamentul consumatorilor finali și nu poate fi utilizată pentru determinarea economiilor de energie rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. La stabilirea economiilor de energie pentru o măsură de eficiență energetică în scopul implementării art. 8 se aplică următoarele principii:

- a) pentru a se ține cont de variațiile climaterice se poate recurge la ajustarea economiilor de energie la o valoare standard;
- b) trebuie să se poată demonstra că activitățile părții obligate sau ale părții terțe care implementează măsurile de eficiență energetică în conformitate cu art. 8 sînt pertinente pentru realizarea economiilor de energie preconizate;
- c) economiile de energie dintr-o acțiune individuală pot fi revendicate doar de o parte;
- d) la calcularea economiilor de energie se ține seama de durata de viață a economiilor. Acest lucru poate fi realizat prin calcularea economiilor de energie pe care fiecare acțiune individuală le va realiza între data punerii sale în aplicare și 31 decembrie 2020;
- e) sînt permise acțiunile, fie individual, fie împreună, ale părților obligate sau ale părților terțe care implementează măsurile de eficiență energetică în conformitate cu art. 8, acțiuni care vizează o transformare de durată a produselor, a echipamentelor sau a piețelor către un nivel superior de eficiență energetică; și
- f) în contextul promovării măsurilor de eficiență energetică, trebuie să se asigure că sînt menținute standardele de calitate pentru produse, servicii la aplicarea măsurilor de eficiență energetică.

3. La determinarea economiilor de energie ce se obțin prin aplicarea măsurii stabilite la art. 8 se aplică următoarele principii:

- a) utilizarea, în scopul evaluării măsurii respective, a informațiilor oficiale recente și reprezentative privind elasticitatea prețurilor;
- b) calcularea, în mod separat, a economiilor de energie ce rezultă din aplicarea de măsuri fiscale complementare, inclusiv a stimulentele fiscale sau a plăților către un fond.

4. Notificarea metodologiei

Metodologia detaliată propusă pentru aplicarea schemei de obligații și a altor măsuri de politică în domeniul eficienței energetice sau aplicarea combinată a acestora se descrie în Planul național de acțiuni pentru eficiență energetică și se comunică Secretariatului Comunității Energetice. Cu

excepția măsurilor aferente impozitelor, notificarea metodologiei respective trebuie să includă informații cu privire la:

- a) părțile obligate, părțile terțe care implementează măsurile de eficiență energetică în conformitate cu art. 8, precum și autoritățile și instituțiile publice abilitate cu atribuții în domeniul eficienței energetice;
 - b) sectoarele-țintă;
 - c) nivelul obiectivului de reducere a consumului de energie sau al economiilor ce se preconizează a fi realizate în perioada 1 ianuarie 2017-31 decembrie 2020 și în perioadele intermediare;
 - d) perioada în care urmează a fi atins obiectivul de reducere a consumului de energie, precum și perioadele intermediare;
 - e) categoriile de măsuri eligibile;
 - f) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditionalității și a pertinentei, și metodologiile și standardele de referință care sînt folosite pentru estimările tehnice;
 - g) durata de viață a măsurilor;
 - h) abordarea aleasă în legătură cu variațiile climatice;
 - i) standardele de calitate;
 - j) procedeele de monitorizare și de verificare și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate sau față de părțile terțe care implementează măsurile de eficiență energetică în conformitate cu art. 8;
 - k) regulile de audit;
 - l) modul în care este luată în considerare necesitatea îndeplinirii cerinței stabilite la art. 8 alin. (2).
- În cazul măsurilor aferente impozitelor, metodologia respectivă trebuie să includă informații privind:
- a) sectoarele-țintă și categoria contribuabililor;
 - b) autoritatea sau instituția publică abilitată cu atribuții de asigurare a implementării măsurii respective;
 - c) economiile preconizate a fi realizate;
 - d) perioada pentru care se aplică măsura respectivă și perioadele intermediare;
 - e) metodologia de calcul, inclusiv valorile utilizate pentru elasticitatea prețurilor.

Anexa nr. 3

Sub incidența art. 14 alin. (2) din prezenta lege intră autoritățile administrației publice centrale de specialitate, precum Cancelaria de Stat, ministerele, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență, prevăzute de Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

Anexa nr. 4

**Cerințe privind eficiența energetică la achiziționarea de bunuri,
servicii și lucrări ce urmează a fi respectate de autoritățile
și instituțiile specificate la art. 15**

În măsura în care sînt respectate cerințele privind eficacitatea costurilor, fezabilitatea economică, viabilitatea sporită, conformitatea tehnică, precum și dacă este asigurat un nivel suficient de concurență, autoritățile administrației publice centrale de specialitate, alte autorități publice trebuie să achiziționeze bunuri, servicii sau lucrări cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să achiziționeze numai bunuri care fac parte din cea mai înaltă clasă de eficiență energetică posibilă, din perspectiva necesității de a asigura un nivel suficient de concurență, dacă bunurile respective intră sub incidența Legii nr. 44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic;
- b) în cazul bunurilor care nu intră sub incidența prevederilor lit. a) din prezenta anexă, să achiziționeze numai bunuri care corespund cerințelor de proiectare ecologică, stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică

aplicabile produselor cu impact energetic;

c) să solicite, în cadrul procedurilor de achiziții publice organizate pentru procurarea de servicii, ca prestatorii de servicii să utilizeze, în cadrul executării contractului, doar produse care, în momentul furnizării serviciilor respective, îndeplinesc cerințele menționate la lit. a) și b). Această cerință se aplică doar produselor noi achiziționate de prestatorii de servicii, parțial sau integral, în scopul furnizării serviciului în cauză;

d) să procure sau să închirieze doar clădirile care îndeplinesc cel puțin cerințele minime de performanță energetică, stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, cu excepția cazurilor în care scopul achiziționării este:

- renovarea aprofundată sau demolarea clădirii;
 - vânzarea ulterioară a clădirii fără utilizarea acesteia în scopuri proprii;
 - conservarea clădirii drept una protejată oficial ca făcând parte din patrimoniul național cultural.
- Pentru verificarea respectării acestor condiții se utilizează certificatele de performanță energetică eliberate în conformitate cu Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.

Anexa nr. 5

Criteria minime pentru auditul energetic, inclusiv pentru cel desfășurat ca parte a sistemului de management energetic

Auditul energetic menționat la art. 19 se efectuează cu respectarea următoarelor principii:

a) trebuie să se bazeze pe date operaționale actualizate, măsurate și verificabile privind consumul de energie și (pentru energia electrică) pe profilurile de sarcină;

b) trebuie să conțină o evaluare detaliată a profilului de consum al energiei în clădiri sau în grupuri de clădiri, în cadrul proceselor tehnologice sau al instalațiilor industriale, inclusiv în sectorul transporturi;

c) trebuie să se bazeze, ori de câte ori este posibil, pe analiza costurilor ciclului de viață, și nu pe perioadele simple de rambursare, pentru a lua în considerare economiile pe termen lung, valorile reziduale ale investițiilor pe termen lung și ratele de actualizare;

d) trebuie să fie proporțional și suficient de reprezentativ pentru a permite crearea unei imagini fiabile cu privire la performanța energetică totală și identificarea sigură a celor mai semnificative oportunități de îmbunătățire.

Auditul energetic trebuie să conțină calcule detaliate și validate pentru măsurile propuse, astfel încât să furnizeze informații clare cu privire la potențialele economii.

Datele utilizate la efectuarea auditului energetic trebuie să fie stocabile pentru a putea fi utilizate ulterior în scopul efectuării analizei istorice și în scopul urmăririi performanțelor.

Anexa nr. 6

Analiza cost-beneficiu Partea 1

Principiile generale ale analizei cost-beneficiu

1. Obiectivul efectuării analizei cost-beneficiu în raport cu măsurile de promovare a eficienței energetice în ceea ce privește serviciile de încălzire și de răcire, care se impune a fi efectuată în conformitate cu art. 24 alin. (2), este de a oferi un temei decizional pentru prioritizarea calificată a resurselor limitate la nivelul societății.

2. Analiza cost-beneficiu poate acoperi evaluarea amplă a unui proiect sau a unui grup de proiecte la nivel local, regional sau național în scopul stabilirii celei mai eficiente și benefice opțiuni de încălzire și răcire din punct de vedere economic, pentru o zonă geografică stabilă, în scopul planificării energiei termice.

3. Analiza cost-beneficiu reprezintă o analiză economică care ia în considerare factori socioeconomiici și de mediu, incluzând următoarele etape și principii:

a) *stabilirea unei limite de sistem și a unei limite geografice*. La efectuarea analizei cost-beneficiu se stabilește sistemul energetic relevant. Limita geografică acoperă o zonă geografică corespunzătoare bine definită, de exemplu o regiune concretă sau o zonă metropolitană, pentru a se evita selectarea unor soluții neoptimizate, pe baza examinării fiecărui proiect în parte;

b) *abordarea integrată pentru stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta*. La efectuarea analizei cost-beneficiu trebuie să fie luate în considerare toate resursele de aprovizionare relevante din cadrul sistemului și în limitele geografice stabilite, cu utilizarea datelor și a informațiilor disponibile, inclusiv cu privire la căldura reziduală din producerea energiei electrice, cu privire la instalațiile industriale și cu privire la energia din surse regenerabile, precum și cu privire la caracteristicile și tendințele cererii de încălzire și răcire;

c) *stabilirea unui scenariu de referință*. Scopul scenariului de referință este de a servi drept punct de referință în raport cu care urmează a fi evaluate scenariile alternative;

d) *identificarea scenariilor alternative*. La efectuarea analizei cost-beneficiu urmează a fi luate în considerare toate alternativele relevante pentru scenariul de referință. Scenariile care nu sînt fezabile din motive tehnice, financiare, de reglementare națională sau din cauza constrîngerilor de timp pot fi excluse într-o etapă timpurie a analizei cost-beneficiu în cazul în care acestea se justifică în baza unor argumente bine documentate, explicite și prudente.

Din toate scenariile identificate, numai opțiunile de cogenerare de înaltă eficiență, de încălzire și răcire eficientă sau de încălzire și răcire individuală eficientă ar trebui luate în considerare în analiza cost-beneficiu ca scenarii alternative față de scenariul de referință;

e) metoda de calcul al surplusului de cost-beneficiu:

- se evaluează și se compară costurile și beneficiile totale pe termen lung ale opțiunilor privind încălzirea sau răcirea;

- criteriul de evaluare este criteriul valorii nete actualizate (VNA);

- orizontul de timp se alege în așa fel încît să fie incluse toate costurile și beneficiile relevante ale scenariilor. De exemplu, un orizont de timp adecvat ar putea fi de 25 de ani pentru o centrală electrică ce funcționează pe bază de gaze naturale, de 30 de ani pentru un sistem de alimentare centralizată cu energie termică sau de 20 de ani pentru echipamentele de încălzire precum cazanele de apă caldă menajeră;

f) calculul și prognoza prețurilor și alte ipoteze pentru analiza economică:

- se formulează ipoteze, în scopul efectuării analizei cost-beneficiu, cu privire la prețurile factorilor majori de intrare și de ieșire și cu privire la rata de actualizare;

- rata de actualizare utilizată în analiza economică pentru calculul valorii nete actualizate se alege în conformitate cu orientările europene sau naționale. În cazul în care se alege rata națională de actualizare, aceasta trebuie să țină cont de datele furnizate de Banca Centrală Europeană;

- se utilizează prognozele naționale, europene sau internaționale pentru evoluția prețurilor la energie, dacă acestea corespund contextului național și/sau regional, și/sau local propriu;

- prețurile utilizate în analiza economică trebuie să reflecte costurile și beneficiile socioeconomice reale și trebuie să includă costurile externe, cum ar fi efectele de mediu și cele asupra sănătății, în măsura posibilităților, de exemplu atunci cînd există un preț de piață sau cînd prețul este deja stabilit prin legislația națională sau adoptată în cadrul Comunității Energetice;

g) analiza economică: inventarul efectelor. Analizele economice trebuie să ia în considerare toate efectele economice relevante.

În scenariile analizate pot fi evaluate și luate în considerare, în procesul decizional, economiile de energie și de costuri generate de flexibilitatea sporită a furnizării energiei și de funcționarea optimă a rețelelor electrice, inclusiv costurile evitate și economiile monetare obținute prin reducerea investițiilor în infrastructură.

Costurile și beneficiile luate în considerare trebuie să includă cel puțin următoarele:

1) pentru beneficii:

- valoarea energiei electrice și termice furnizate consumatorilor finali;
- beneficii externe, precum beneficii de mediu și de sănătate, în măsura în care aceasta este posibil;

2) pentru costuri:

- costurile de capital ale centralelor și ale echipamentelor;
- costurile de capital ale rețelelor de energie;
- costurile de operare variabile și fixe;
- costurile de energie;
- costurile de mediu și de sănătate, în măsura în care aceasta este posibil;

h) analiza sensibilității. Analiza sensibilității trebuie să fie efectuată pentru a evalua costurile și beneficiile unui proiect sau ale unui grup de proiecte pe baza unor prețuri diferite la energie, a unor rate de actualizare diferite și a altor factori variabili cu impact semnificativ asupra rezultatului calculelor.

Partea a 2-a
Principii pentru efectuarea analizei cost-beneficiu
în conformitate cu art. 24 alin. (5) și (7)

Analiza cost-beneficiu oferă informații în scopul realizării măsurilor menționate la art. 24 alin. (5) și (7), și anume:

1. În cazul în care se planifică construcția unei instalații care produce exclusiv energie electrică sau a unei instalații fără recuperator de căldură, se realizează o comparație între instalațiile planificate sau reabilitarea planificată și o instalație echivalentă care produce aceeași cantitate de energie electrică sau de energie termică de proces, dar care recuperează căldura reziduală și care furnizează energia termică prin cogenerare de înaltă eficiență și/sau prin sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire.
2. În cadrul unei limite geografice concrete, evaluarea trebuie să ia în considerare instalația planificată, precum și punctele cu cerere de energie termică, existente sau potențiale, relevante, care ar putea fi alimentate prin intermediul acesteia, ținând seama de posibilitățile raționale (de exemplu, fezabilitatea tehnică și distanța).
3. Limita de sistem se stabilește astfel încât să includă instalația planificată și sarcinile termice, cum ar fi clădirea/clădirile și procesul industrial. În cadrul acestei limite de sistem, costul total de furnizare a energiei termice și a energiei electrice se determină pentru ambele cazuri și apoi se compară.
4. Sarcinile termice includ sarcinile termice existente, precum o instalație industrială sau un sistem de alimentare cu energie termică și, de asemenea, în zonele urbane, sarcina termică și costurile care ar exista dacă un grup de clădiri sau o zonă dintr-un oraș ar fi alimentată cu energie termică și/sau dacă ar fi conectată la o nouă rețea de alimentare cu energie termică.
5. Analiza cost-beneficiu se bazează pe o descriere a instalației planificate și a instalației/instalațiilor de comparație, cu referire la capacitatea electrică și termică, după caz, la tipul de combustibil, la gradul de utilizare planificată și la numărul orelor de funcționare anuale planificate, având în vedere amplasarea și cererea de energie electrică și energie termică.
6. În scopul efectuării comparației se iau în considerare cererea de energie termică și tipurile de încălzire și răcire utilizate în punctele cu cerere de energie termică din vecinătate. Comparația în cauză ia în considerare costurile aferente infrastructurii pentru instalația planificată și pentru cea cu care se face comparația.
7. Analiza cost-beneficiu efectuată în scopul realizării prevederilor art. 24 alin. (5) trebuie să includă o analiză economică ce vizează analiza financiară a tranzacțiilor reale de fluxuri de lichidități rezultând din investițiile în instalații individuale și din operarea acestora.
8. Se consideră proiecte cu rezultate pozitive în ceea ce privește analiza cost-beneficiu proiectele în cazul cărora suma beneficiilor actualizate în cadrul analizei economice și financiare depășește suma costurilor actualizate (surplus cost-beneficiu).

9. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei stabilește principiile directe privind metodologia, ipotezele și orizontul de timp pentru efectuarea analizei economice și poate solicita producătorilor de energie electrică și energie termică, întreprinderilor industriale, operatorilor sistemului de distribuție sau altor întreprinderi influențate de limita de sistem și de limita geografică definite să furnizeze date ce vor fi utilizate la evaluarea costurilor și beneficiilor pentru o instalație individuală.

Anexa nr. 7

Cadrul general pentru raportare
Partea 1
Cadrul general pentru rapoartele anuale

1. Rapoartele anuale elaborate în conformitate cu art. 6 alin. (5) constituie baza pentru monitorizarea progresului realizat în legătură cu îndeplinirea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, stabilite la art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (2) și art. 14 alin. (2), și includ, în mod obligatoriu, fără a se limita, o estimare a următorilor indicatori pentru anul care precedă ultimul an încheiat:

- a) consumul de energie primară;
- b) consumul total de energie finală;
- c) consumul de energie finală în sectorul industrial, în sectorul transporturilor (separat pentru transportul de pasageri și de mărfuri, dacă informația este disponibilă), în sectorul serviciilor și în sectorul rezidențial;
- d) valoarea adăugată brută în sectorul industrial și în sectorul serviciilor;
- e) venitul total disponibil al gospodăriilor;
- f) produsul intern brut (PIB);
- g) energia electrică produsă în centrale termoelectrice;
- h) energia electrică produsă în centrale electrice de termoficare;
- i) energia termică produsă în centrale termice;
- j) energia termică produsă în centrale electrice de termoficare, inclusiv energia termică reziduală industrială;
- k) consumul de combustibil pentru producerea energiei termice;
- l) pasageri-kilometri (pkm), dacă informația este disponibilă;
- m) tone-kilometri (tkm), dacă informația este disponibilă;
- n) transport-kilometri combinat (pkm + tkm), în cazul în care informația prevăzută la lit. l) și m) nu este disponibilă;
- o) populația.

2. În sectoarele în care consumul de energie rămâne stabil sau indică o creștere se analizează cauzele și se efectuează evaluarea estimărilor.

3. Primul raport trebuie să includă, de asemenea, descrierea obiectivelor naționale menționate la art. 5 alin. (2).

4. Următoarele rapoarte, începând cu cel de-al doilea, trebuie să includă suplimentar, fără a se limita, informații cu privire la:

- a) principalele măsuri legislative sau de altă natură, puse în aplicare în anul precedent, în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice;
- b) suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, cu o suprafață totală utilă de peste 250 m², în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate stabilite conform anexei nr. 3 și care, la data de 1 ianuarie a anului în care trebuie de prezentat raportul, nu au respectat cerințele minime de performanță energetică a clădirilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor;
- c) suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își

desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate stabilite conform anexei nr. 3, care au fost renovate în conformitate cu obiectivul stabilit la art. 14 alin. (2);
d) economiile de energie obținute prin intermediul schemei de obligații stabilite la art. 8, precum și prin aplicarea altor măsuri de politică în domeniul eficienței energetice sau prin aplicarea lor combinată, după caz.

În rapoartele anuale elaborate în conformitate cu art. 6 alin. (5) pot fi incluse, de asemenea, informații cu

privire la obiectivele naționale suplimentare. Acestea pot viza, în special, indicatorii statistici enumerați la pct. 1 sau o combinație a acestora, cum ar fi intensitatea energiei primare sau finale ori intensitățile energetice sectoriale.

Partea a 2-a

Cadrul general al planurilor naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice prevăzute la art. 6 trebuie să furnizeze cadrul informațional necesar pentru elaborarea strategiilor naționale în domeniul eficienței energetice.

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice reflectă măsurile semnificative de eficiență energetică și economiile de energie preconizate și realizate, inclusiv cele privind aprovizionarea, transportul și distribuția energiei, precum și cele preconizate și realizate la nivelul utilizării energiei finale. Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă, fără a se limita, informații minime cu privire la:

1. Obiective și strategii:

- a) obiectivele naționale în domeniul eficienței energetice pentru 2020, stabilite la art. 5 alin. (2);
- b) obiectivul național privind economiile de energie, stabilit la art. 4 alin. (1) din Directiva 2006/32/CE, prevedere încorporată în Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2009/05/CM-Cen;
- c) alte obiective stabilite în domeniul eficienței energetice care vizează întreaga economie sau sectoare specifice.

2. Măsuri și economii de energie

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice furnizează informații referitoare la măsurile adoptate sau care urmează să fie adoptate în vederea punerii în aplicare a principalelor prevederi stipulate în prezenta lege și referitoare la economiile care au legătură cu acestea:

a) economii de energie primară. Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să furnizeze informații cu privire la măsurile și acțiunile semnificative adoptate în vederea obținerii economiilor de energie primară în toate sectoarele economiei. Aceste planuri trebuie să includă informații cu privire la economiile de energie preconizate a fi realizate pentru 2020 și cu privire la economiile de energie realizate ca urmare a implementării măsurilor sau a setului de măsuri și/sau de acțiuni la momentul întocmirii raportului.

După caz, în planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice urmează a fi incluse informații cu privire la alte impacturi/beneficii ale măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice (de exemplu, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea calității aerului, crearea de locuri de muncă etc.) și cu privire la costurile aferente punerii în aplicare a acestora;

b) economii de energie finală. Primul și cel de-al doilea plan național de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să reflecte rezultatele referitoare la îndeplinirea obiectivului privind economiile de energie finală. În cazul în care nu este posibilă calcularea și/sau estimarea economiilor de energie pentru fiecare măsură de politică în domeniul eficienței energetice în parte, trebuie precizată reducerea consumului de energie la nivel de sector, realizată pe baza măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice (combinații acestora).

De asemenea, primul și cel de-al doilea plan național de acțiuni pentru eficiență energetică trebuie

să includă metodologia de măsurare și/sau de calcul al economiilor de energie. În cazul aplicării metodologiei recomandate de Directiva 2006/32/CE, Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice va face trimiteri la aceasta.

3. Implementarea legii

3.1. Autoritățile administrației publice locale

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă lista autorităților administrației publice locale care au elaborat planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice în conformitate cu art. 13 alin. (1) lit. a).

3.2. Obligații în domeniul eficienței energetice

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă informații cu privire la factorii de conversie selectați în conformitate cu anexa nr. 1.

Primul plan național de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă o scurtă descriere a schemei de obligații adoptate în temeiul art. 8.

3.3. Auditul energetic și sistemul de management energetic

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să furnizeze informații privind:

- a) numărul de audituri energetice efectuate în perioada de raportare;
- b) numărul de audituri energetice efectuate pentru întreprinderile mari în perioada de raportare;
- c) numărul întreprinderilor mari, cu indicarea numărului de întreprinderi pentru care se aplică art. 19 alin. (2).

3.4. Promovarea eficienței energetice la încălzire și răcire

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă o evaluare a progreselor înregistrate în legătură cu punerea în aplicare a măsurilor și a acțiunilor descrise în raportul privind evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, întocmit în conformitate cu art. 24 alin. (1).

3.5. Transportul și distribuția energiei

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice și rapoartele ulterioare care se întocmesc la fiecare 10 ani trebuie să includă evaluările efectuate, măsurile și investițiile identificate pentru a utiliza potențialul de eficiență energetică al infrastructurii din sectorul electroenergetic și cel al gazelor naturale, în conformitate cu art. 30 alin. (13).

3.6. Măsurile întreprinse în legătură cu răspunsul la cerere în conformitate cu art. 26 și 27

3.7. Disponibilitatea sistemelor de calificare, acreditare și certificare

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă informații referitoare la punerea în aplicare a sistemelor de calificare, de acreditare și de certificare disponibile sau a sistemelor echivalente de calificare pentru prestatorii de servicii energetice, inclusiv în legătură cu efectuarea auditului energetic și în legătură cu implementarea măsurilor de eficiență energetică.

3.8. Servicii energetice

Planurile naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice trebuie să includă referința privind pagina web oficială de unde poate fi accesată lista prestatorilor de servicii energetice, prevăzută la art. 22 alin. (4) lit. c).

3.9. Alte măsuri de politică în domeniul eficienței energetice.